

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRBOGEN

1961

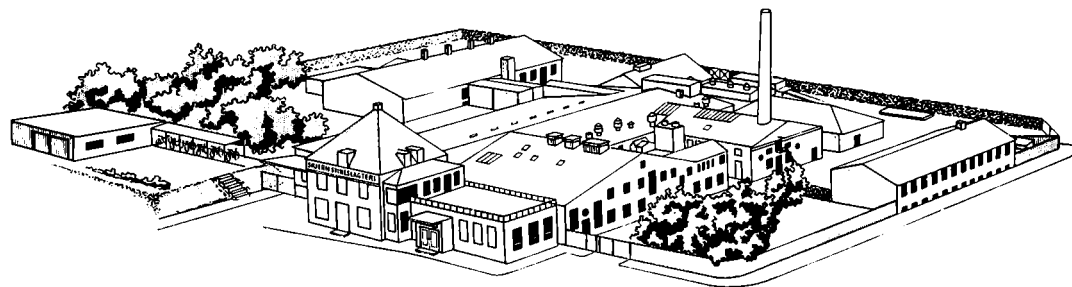
Mogens Tüchel

Den gamle
forretning
med
den nye
stil

Alsholm & Madsen
H.K. NIELSENS EFTFL.

Svineslagteri . Kreaturslagteri . Pølsefabrik . Telefon 555 (fl. lin.)

Kødfoderfabrik „VESTJYDEN“ . Rindum pr. Ringkøbing . Telefon 228

SKJERN SVINESLAGTERI

C. W. S. SVINESLAGTERIER A/S

Detailudsalg: Bredgade, telefon 459 (Irinotering) . Nygade, telefon 265

ÅRET RUNDT

Ved lærer JENS C. ANDERSEN, Lundenæs.
Foto: Graversen.

Skeler man efter årets verdenshistoriske begivenheder med Østens og Vestens rumraketter og deres efterfølgende præsentation af nye månekort og rumpiloter — efter sprængningen af de mange megatons bomber, der ryster jordkloden og lader luften med radioaktivt nedfald — og efter Dag Hammerskjølds død under kampen for at redde en verden fra kaos og selvudslettelse, så kan et lille menneskehjerte nok krympe sig i angst. — Og følger man forhandlingerne om romakse og fællesmarked og et forenet Europa, overvældes man let af bekymring for sit folks og sit fædrelands fremtid — især om drivkraften er rent materielt velvære.

Men både derude og i vor egen hjemlige lilleverden er der dog altid noget at glædes over — om man får lært som soluret kun at tælle de lyse timer. Og kan man som salmisten synge: »Alt er kærlighed og nåde, når kun dig man hører til!« — så har man i livet dog lært det bedste — og fundet et fast ståsted.

December 1960: 3. Den nye julebelysnings premiere vækker ikke udelt tilfredshed, men efterhånden kom begejstringen. — 4. Kirkekoncerten til fordel for juleuddelingen er en smuk oplevelse, men har for få besøgende. — 5. Brugsforeningen præsenterer generalforsamlingen for en årlig omsætning på over 1 mill. kr. — 7. Hyggelig adventsfest i Ungdomsforeningen og Kirkeligt Samfund v. pastor Brandt Nielsen. — 8. Ved et natligt indbrud hos grosserer Havskov Bertelsen brydes pengeskabet op, og tyven forsvinder med mindst 7800 kr. — 17. Premierer på Handelsforeningens julespil »En time i eventyrland«, opført af skoleelever og med instruktion og sceneteknik af lærer Bundgaard vækker vældig begej-

SKJERNBROGAARD

og dens Beboere gennem 150 Aar

Af cand. polit. A. CLAUSAGER

Hvis Skjern Aa nu, som man vel maa forvente, i en nærmere Fremtid skal undergaa en ny Regulering og de store Engarealer forvandles til Agerland, vil et stort Stykke særpræget Natur faa et mere ordinært Udseende, men selv om det bliver en gennemgribende Ændring, er det kun det foreløbig sidste Led i en lang Kæde. Den Tilstand, vi nu kender, er selv Resultatet af en naturlig Udvikling og en Række vilkaarlige Indgreb. Lader man Naturen gaa sin egen Gang — hvis det i det hele taget er muligt, — vil det ogsaa medføre Forandringer i det tilvante, som man kan se blot i de sidste 50 Aar, hvor der ikke er foretaget store Ting, og man maa vel have Lov til at udtrykke Haabet om, at det Udvalg, der skal lede det forestaaende Arbejde, ikke vil glemme at sørge for, inden det er for sent, at faa en Skildring af Engene og deres Betydning for Egnen udarbejdet af en Mand, der kan gøre det baade med Respekt for de historiske Kendsgerninger og saadan, at det kommer til at staa som levende Virkelighed. — Saa er det ogsaa antydnet, hvem der kan være Tale om.

Holmslands Klit er en forholdvis sen Dannelselse, og Ringkjøbing Fjord var tidligere en Bugt, der skar sig betydelig dybere ind i Landet, hvor Aaen havde sit Udløb. Aamundingen var dengang langt bredere og er efterhaanden mere og mere blevet opfyldt af Materiale, som Strømmen førte med sig fra sin Fart tværs gennem Jylland. Færdselen, som søgte Syd paa eller kom Syd fra, maatte derfor slaa et Slag ind i Land for at komme over Vandløbet. Et Udtryk herfor har vi i Beliggenheden af det gamle befæstede Slot Lundenæs, som med sit Voldsted formodentlig er anbragt, hvor det den Gang beherskede Overgangsstedet, og hvor Niels Ebbesen den 1. Maj 1340 slog Holstenerne.

Fra 1338 kendes et Testamente, hvori Kantor Esger Mø i Ribe skænkede noget af sit Jordegods længere mod Nord til Vedligeholdelse — eller maaske Anlæg — af en Spang over Skjern Aa. Han har sikkert under Rejsen mellem sit Gods og Ribe følt Savnet af en mere sikker og bekvem Overfart. Hvor denne Spang har været, synes usikkert. Det kan have været i Nærheden af Lundenæs, men muligvis ogsaa et Stykke længere Vest paa lige Vest for den nuværende Jernbanelinie, hvor det almindelige Overgangssted var gennem Aarhundreder, og hvor det i hvert Fald var, da Kong Hans i Vinteren 1513 passerede paa sin sidste Rejse og med sin Hest faldt i Kong Hanses Hul, hvad der blev den umiddelbare Aarsag til hans Død.

Det ny Overgangssted blev aldrig befæstet, men selve Aaens forskellige

---

ÅRBOGEN FOR SKJERN . 20. årgang

Udgivet og red. af J. Strandbygaards Bogtrykkeri, Skjern

Løb og Tarm Kjærs farlige Sumpe gav betydelige Muligheder for at standse en fjendtlig Fremtrængen. Det synes dog aldrig at være blevet forsvaret med Held, maaske mest fordi Forsvarsstyrkerne manglede eller ikke var paa Plads. Under Grevefejden blev Broen let taget af Johan Rantzaus Knægte, mens Christian II's Tilhængere tog Flugten. Under Svenskekrigene 1657—60 gik Carl Gustavs Tropper uhindret over, vore Forbundsfæller Polakker og Brandenburgere ligeledes, og i 1849 og 1864 Tyskerne. Ellers bestod Færdse- len mest i Bøndervogne i eget eller Godsets Ærinde, Studedrifter og Kræm- mere og lejlighedsvis Hof og Adel.

For Passage svarede en Afgift til Dækning af Udgifterne ved Vedligehold- delsen af Broen, og den Gaard, der var bygget ved dens nordlige Ende som Bolig for Broforpagteren, hørte til Lundenæs Gods, en lang Tid kongeligt Len, og var bortforpagtet mod en Afgift til Kronen for de opkrævede Bro- afgifter — i 1600-erne 100 Rdl. aarlig, mens Kronen aabenbart sørgede for Broens Vedligeholdelse.

Foruden Skjernbro var der Overgangssteder i Stauning, hvor Navnet Tol- derhuset indtil fornylig mindede om det, Øst for Albæk, ved Kodbøl i Borris, Borris Kirkely og Borris Krog, og for at Folk ikke skulde fristes til at komme gratis fra det ved at tage en Omvej, var der her Tolderhuse, hvor Opkrævere eller Underforpagtere sørgede for, at Afgifterne blev betalt. Fra den sydlige Del af Lønborg til Stauning gik der dog en Kørevej over Sandene i Fjordkan- ten, som frit kunde benyttes, naar Vandstand og Vindforhold ellers tillod det.

Foruden Hovedbroen i Skjern var der tre mindre Broer over Aaens andre Grene i Tarm Kjær, men Afgiften svarede under et. Ogsaa over Kirkeaaen var der en Bro, der som Regel synes at have hørt under Broforpagteren ved Skjernbro. Ganerbro var derimod en Affære for sig og hørte under Dejbjerg- lund i hvert Fald fra omkring 1688 eller lidt senere.

Med Lundenæs Gods gik ogsaa Broerne over i privat Eje i 1661, og efter 1845 ophørte de private Brorettigheder og dermed Afgifterne efter en langva- rig Proces om Erstatning m. m., idet det offentlige tog sig af Broerne efter Landevejens Flytning til den nuværende Linie.

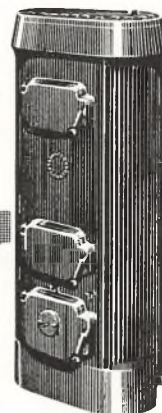
Broen har haft en bevæget Historie. Tit forfaldt den eller blev mere eller mindre ødelagt af Is og Vandflod og maatte repareres med Tømmer fra Kro- nens Skove ved Silkeborg. Herom og om Passageafgifterne handler adskillige gamle kongelige Breve, hvorigennem man faar noget at vide om, hvem der paa forskellige Tidspunkter var Broforpagtere og boede i Brohuset, det senere Skjernbrogaard, og hvilke Genvordigheder de har haft. Da det er skildret dels i Petersens: Gennem seks Hundrede Aar, dels i Hardsyssels Aarbøger, Skjern-Aarbogen og flere Steder, skal det forbigaaes her. Fra 1660 faar man imidlertid en nogenlunde sammenhængende Oversigt over de skiftende Be- boere og deres økonomiske og Familieforhold.

Foruden Forpagtningsafgift af Broen maatte Forpagteren svare Skat af sin Næringsvej. I Matriklen af 1688 var Skjernbro sat i Hartkorn til 5 Tønder, 2 Skæpper, 2 Fjerdingkar. Broen over Kirkeaaen til 6 Skpr., 1 Fjk., 1 Album og Ganerbro til 2 Skpr. 1 Alb. Matriklen af 1844 medførte ingen Ændring heri, da den kun vedrørte Ager og Eng. Iøvrigt bortfaldt naturligvis Hart- kornsskatten ved Brorettighedernes Ophævelse.

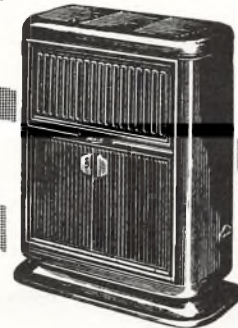
I Frederik III.s Matrikel af 1664 — Jordebogsmatriklen — staar Løjtnant Jonas Capperman som Broforpagter og Fæster af Skjernbrogaard, hvis Land- gildehartkorn er 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fjerdingkar 2 Album, som ved Matriklen af 1688 ændres til 2. 7. 3. 2. Da sidder Capperman der stadigvæk og har des- uden et Brohus til 1 Skp. 1 Fjk. 1 Alb. og »trei Stöcker Eng paa Tarmkier« til 5 Skpr. 1 Fjk. 1 Alb. Endvidere har han ogsaa Nabogaarden mod Øst (Hahne-

KOKS eller OLIE

Når den gamle kakkelovn skal skiftes ud — og det skal den, for den er både utidssvarende og forslugen — så opstår spørgs- målet: Skal der vælges koks el- ler olie?

CALORATOR-ovnen passer sig selv, og den er så brændselsbe- sparende, at den i forhold til en gammel ovn let ned sætter koks- forbruget med 50 %.
Bed om brochuren »Hvorfor fyre sig fattig«.

MORSØ olieovn nr. 1001 er den nyeste og mest fuldendte olie- fyrede stueovn. Bed om brochu- ren »Nr. 1001 fra MORSØ«.

MORSØ STØBEGODS

NYKØBING MORS

Aktieselskabet

HANS BANKS Eftf.

Skjern, Telf. 5

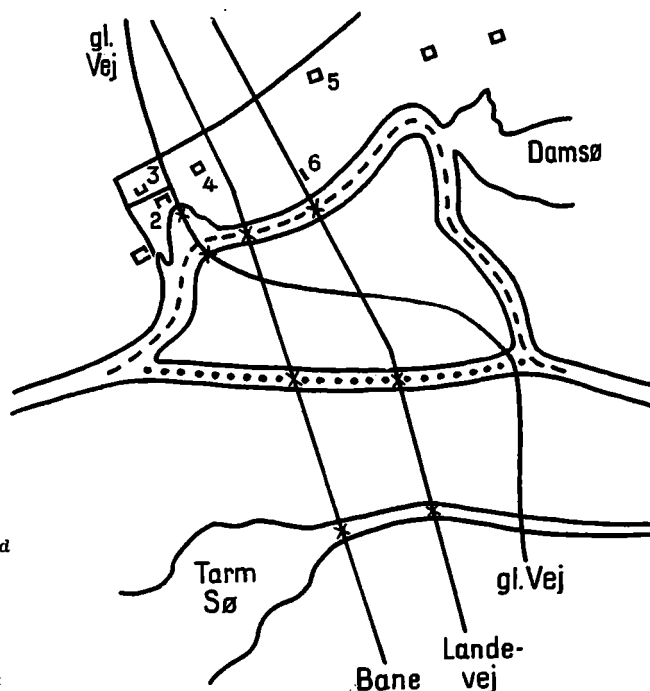
string. — 20. Så kom Skjernårbogen. — 30. Pastor Teofilus Kisanji, der er udset til superintendent på Brødremenighedens missionsmark i Tanganyika taler i Luthersk Missionsforening.

Pengeinstitutterne meddeler, at kapitalbindingen var den mest brugte skattebesparelse, men også både børneopsparing, indekskonto og forudbetalt skat blev brugt. — Bygningsinspektør Lütken oplyser, at 3785 m² bygrunde er under bebyggelse med 61 lejligheder og 3249 m² til industribebyggelse. — Museet har som sædvanlig i årets løb modtaget mange gaver, også mange bøger. — Skjern-Herning svineslagteri har i 1960 slaget 316.807 svin og 45.829 kreaturer, en fremgang på henholdsvis 4 og 1%. — Falck har haft 2728 udrykninger på i alt 67.384 km. — »Julens Glæde« har uddelt 93.000 kr. til ca. 525 sparere. — Der er i Skjern sogn født 31 drenge og 31 piger, døbt 43 drenge og 36 piger, konfirmeret 65 drenge og 62 piger og viet 33 par; der er død 21 af mandkøn og 12 af kvindkøn samt begravet 40 af mandkøn og 19 af kvindkøn. — Skjern købstad har ved årsskiftet 5400 indbyggere.

Januar 1961: 1. Aret begynde med en usædvanlig rolig nytårsnat i Skjern. — Svinestagteriet indfører hulkortsystemet. — 2.—3. Ved ungdomsforeningernes nytårsmøde taler bl. a. forfatteren Erik Aalbæk Jensen og pastor Borchsenius. — Den nye brandvedtægt kræver 10 brandsvende i byen og håndsprøjter i tæt bebyggede landdistrikter. — På årets første skoledag træder de

nyoprettede skolepatroljer i funktion. — Med et storslået projekt på 3 mill. kan man fjerne den generende viadukt. — 8. Ca. 325 FDF'er og spejdere til nytårsparade. Skjernpige, Birgit Engsig, vinder bordtennistesterskab i Aarhus. — 10. Byrådet vedtager at købe »Syskolen« for 106.000 kr. og bevilger 500 kr. til Congo-hjælpen. — 20. Sparerkassernes konsulent taler i V.U. om ungdommens opsparings- og etableringsproblemer. Byens håndværkere vedtager at bygge endnu 10 huse ved Enghavevej og St. Nørgårdsvej. — 22. Ved gudstjenesterne indkom 3343 kr. til Congo-hjælpen. — 26. Tre håndværkerkoner deltager sammen med en halv snes mænd i Håndværkerforeningens produktivitetskursus. — 30. Adam Homo-aften i Unge Hjem ved lærer Jacobsen, Arre.

gaarden, 1664 9 Tdr. 2 Skpr. 2 Fjk. 2 Alb., 1688 3. 7. 2. 2.), der omtales som »en øde Jord, som Jonas Capperman har i Brug«, det vil formentlig sige, at Godset ikke har været i Stand til at faa Gaarden besat med en Fæster, hvorfor Jorden drives under Skjernbrogaard, alt i alt har han saaledes 13 Tdr.: Hartkorn.

I de sidste 20—30 Aar af 1600-erne udskrives der næsten aarlig Ekstrasatser, i 1677 saaledes Ildsted- og Kvægskat. Capperman Skatter af 5 Ildsteder (à 2 Mark), 2 Heste, 8 Øksne og 2 Køer, ialt 5 Rigsdaler. Han er Skjern Sogns største Skatteyder, der betaler dobbelt saa meget som den næste — vel at mærke i Ekstraskat, ikke i ordinær Hartkornsskat.

I Mandatlisten til Kop- (Person) og Kvægskatten i 1678 nævnes Capperman, »som har forpagtet Viumgaard (i Sdr. Vium), men holder Huus her ved Schiernbroe med Hustru, Børn och Thiuende«, hans Hustru, 1 Søn, 2 Svende, 2 Tjenestpiger, 3 Heste, 4 Øksner, 6 Stude i tredje Aar, 3 Køer, 12 Faar, 1 Svin.

Antallet af Tjenestefolk og Kreaturer svinger heromkring i 80-erne, men Antallet af Ildsteder gaar ned til 2, maaske »af skattemæssige Grunde« — eller skal vi sige: holdes udenfor. Det samme Træk genfindes meget almindeligt andre Steder.

Hans Kone hedder Sophie (+ noget ulæseligt). I 1683 har han to hjemmenværende Døttre, i 1687 kun 1, og hun hedder Anne Sophie.

I Skattelisten fra Foraarsterminerne 1689 staar Capperman med Kone og 1 Datter stadig for Skjernbrogaard, men af Tjenestefolk er der kun 1 Pige og 1 Dreng, og i August er Familien borte: Den findes heller ikke paa Viumgaard, som han hele Tiden har drevet med Tjenestefolk. Da denne Liste kun nævner »Hr. Forvalters Tjenestefolk ved Skjern Bro 1 Karl og 1 Møe, ser Skjernbrogaard og Broen ud til paa det Tidspunkt at have ligget direkte under Lundenæs.

Omkring 1700 omtales »ved Skjern Bro et Kroerhuus, der nu findes, Peder Pedersen, Enkemand med 1 Karl og 1 Pige«, men det er usikkert eller usandsynligt, at han har haft noget med Gaarden og Broen at gøre. Kort Tid (i hvert Fald faa Aar) efter har Hans Røpstorff Broen i Forpagtning og Gaarden

**Skjern
Fjerkræslagteri**

Telefon 91

FJERKRÆ
OG
KANINER

Jacobsens
BOGHANDEL
SKJERN · TLF. 16

Elma

Kaffe . Konfektur
Tobak . Cigarer
Alt i kolonial
TELEFON 13

Laurids Larsen

Guld . Sølv . Ure . Optik

Telefon 210

**GRØNLUNDS
HOTEL**

Telefon 19

i Fæste. Fra 1709 til 1731 er han Birkefoged i Skjern Birk. Hans Kone hedder Lisbeth, og de har følgende (eventuelt flere) Børn, men da Kirkebogen først findes fra 1707 er de ældstes Fødselsaar og Rækkefølge ukendt.

Kirstine, f. før 1700, nævnt som Fadder i 1714.

Margrethe Emerentze, f. ca. 1700, død i Skjern 1778 og omtales da i Kirkebogen som Margrethe Emerentze Hansdatter Fabricius, født Røpsdorf.

Marie, Fadder i Skjern Kirke 1723 og 1747.

Hans, død 1708.

Peder, f. 1706.

Jockum Werner, 1709, (formentlig opkaldt efter Ejeren af Lundenæs, Landmarskalk Joachim Werner v. Bülow), død i Skjern 1743 som Korporal.

Eva Sophie, f. 1713.

Hans Røpstorf svarer i 1710 Folkelønsskat af 1 Karl, 1 Pige og 1 Dreng, i 1711 Kopskat af sig selv og Hustru, 1 Barn og 1 »Tieneste-Menneske.«

I Juli 1735 dør Madame Lisbeth Røpstorf, 64 Aar (f. ca. 1670—71) og i Februar 1739 som Kirkebogen siger: Sal. Seignr Hans Røpstorf, fordum Bircke Foget i Schiern Birck og Pensionaire ved Schiern Broes Toldsted i sin Alders 70de Aar (f. ca. 1669).

Hans Hverv er allerede i 1731 overtaget af Sønnen Peder, som Trinitatis Søndag 1736 vies til Birgitte Thomasdatter (f. 1704—05). De faar i 1737 eller 38 en Datter Elisabeth og i 1740 en Søn Hans. Da der i 1743—44 udskrives Formue- og Kopskat, bestaar Gaardens Besætning af 1 Karl, 1 gammel Mand, 1 Pige og 1 Dreng. Røpstorfene ser ikke ud til at have gjort meget ved Landbruget. Iøvrigt siger Skattelisten om ham, at han »er vel af Præsten anført at skulle eie en Skibspart 119 Rdlr., men har ved Eds Tilbud forklaret ved Commissionen at hand hafde Langt mere Gield, saa derfor ei noget har været at beregne siden hand bekiendt er i fattig Tilstand.« — Han har formodentlig haft Part i et Skib hjemmehørende i Ringkøbing ligesom flere Beboere i de omliggende Sogne. Peder Røpstorf naar kun en Alder af 40 Aar og begravnes 1. Juni 1746.

Allerede i December s. A. gifter Enken sig med Jens Jensen Ager (f. ca. 1707—08) der rykker ind paa Skjernbrogaard og fra 1752 i mange Aar er Birkeskriver. Hen paa Efteraaret 1747 faar de en Datter Maria. Omkring 1780 flytter de til en Gaard nærmere Kirken, hvor de bor endnu ved Folketællingen i 1787, han stadig Birkeskriver i en Alder af omtrent 80, og de har hos sig hendes Datter af første Ægteskab, der selv har en Datter ved Navn Martha Sønnichsdatter, som hun har faaet udenfor Ægteskab i den modne Alder af godt 40 Aar.

I 1777 gaar Ejeren af Lundenæs Lucas v. Klippe i Hamborg fallit, og baade Hovedgaarden og Bøndergodset sættes til Auktion. Hovedgaarden købes af Cancelliraad Niels Hansen og lægges under Stamhuset Lønborggaard. Mange af Bøndergaardene sælges til Selveje, og Skjernbrogaard med tilhørende Bro samt Skjern Sogns Kongetiende købes af Peter Christian Petersen, fra Viumgaard i Sdr. Vium. Hans Kone hed formodentlig Eleonora Christiane Rasmusdatter Fog, naar man tager det hele med. Kirkebog og Folketællinger har det lidt forskelligt. Hendes Far hed utvivlsomt Rasmus Fog. De flytter ind paa Skjernbrogaard efter Jens Ager ca. 1780 og har paa det Tidspunkt en Datter Helene Christine. 29.4.1782 faar de en Søn Rasmus Georg og 26.4.1783 igen en Søn Christian. Blandt Fadderne til Drengene er Familien Rosenvinge (Slumstrup), Cancelliraad Hansen, Lønborggaard, og hans Datter Jomfru Hansen, Provst Stephansen (Borris), Madam Ramsing (Dejbjerglund) og Mette Helene Bering, Datter af Præsten i Skjern.

Det er om denne Præst Jens Bering, den store Sten paa Kirkegaarden Øst

Februar: 1. SG udsender første nr. af sit medlemsblad i 300 dupl. ekopl. — 2. Fortovet i Østergade eksploderer for en tændt tændstik, men man finder ikke derved utæthed i ledning, hvorigennem spildes ca. 25 % af bygassen. — 4. Landsskolescenen Kaj Munks »Niels Ebbesen« for børn om eftermiddagen og voksne om aftenen. — 6. Pastor Bundgaard prædiker i kirken under missionsugen og døber et barnebarn. — Landbrugsministeriet har givet tilladelse til at udbyde 1. rate af Skjernå-projektet i licitation. — 14. Handelsforeningens generalforsamling giver tilbageblik over et livligt år i alle brancher og Handelsskolens største elevhold på 118 i de forskellige klasser. — Efter byrådets 1. budgetbehandling vil de personlige skatter stige med 135.000 kr. og ejendomsskatterne med 68.500 kr. og efter indstilling fra elevudvalget sættes tilslutningsafgiften op fra 20 til 100 kr., og efter indstilling fra el-udvalget sættes tilbygning til De Gamles Hjem, hvorefter Syskolen undgår nedrivning, endelig oplyser erhvervsrådet, at der er brug for 50 nye lejligheder årligt. — DSBs rejsematiné med rejseforfatter E. Møller Nielsens strålende farvefilm har god tilslutning. Ved vandværkets licitation modtages ingeniør Saabyes tilbud på 76.850 kr. for rentvandsbeholder og iltanlæg. — Skjern Banks generalforsamling viser en omsætning på 878 mill. kr. og et rekordoverskud på 228.000 kr. — 21. Folketingsmedlem overlærer Mathiasen, Silkeborg, taler om afrustning i Socialistisk Folkeparti. — 23. Til orienteringsmøde om landbrugets fagforening møder et halvt hundrede landmænd. — Politifuldmægtig Henning Petersen, Herning, taler i Round Table om retssikkerhed i New York.

Marts: 1. Kommuneskolens 8. og realklasser danner elevforening med 200 mdl. — J.A.K.-lokalkreds tegner mange konti ved generalf. — Falske »persiske tæpper« solgt i Skjern og omegn. — 5. Festligt samvær i Blå Kors med filmen »Cafe Paradis«. — 8. Læge Kirsten Auken taler for ungdomsforeningerne om »Moderne ungdom og familieliv«. Professor Klougart taler ved Hævekredsens forårsfest om blomster fra hele kloden. — Med udvalgets 85.000 kr. og gratis projektering vedtager byrådet at bygge friluftsbadet og overtage driften. — Samlestalden har i det forløbne regnskabsår modtaget 19.057 dyr og udbetalt 16,2 mill. til leverandørerne samt 6 % i udbytte. — Tolv elever begynder kursus i elektrosvæjsning hos Heiberg Mortensen. — 23. Byskolens gym. opvisning for kammerater og forældre. Sygekassen fastsætter kontingentet til 30 kr. for A.- og 36 kr. for B.-medl. Under generalf. drøftes Missionshotellets og Skjern Banks imponerende byggeplaner. — 27. De kommunale indtægter er steget med 8,9 % til 19.261.879 kr. og beskætningsprocenter falder fra 18 til 16,5 %, men skoleudgifterne er steget ekstra 100.000 kr. og sygehusudgifterne 32.800 kr.

April: 2. Luton Temple Band spiller for 1000 tilhørere ved Frelsens Hærs musikgudstjeneste påskedag i missionshuset i Nørregade. — 6. Ophugningen af Bredgades

2. del begynder. — 7. Skolens elevforening har en dejlig aften med lektor Troelsen, Silkeborg, og lærer Anker Kristensens jazzband. — Et læskur er under opførelse på banegårdens 3. perron. — Postkontoret holder nu lukket søndag formiddag. — 14. Vellykket basar for Kirkens Korshær med loppetov, børnekor og den populære landevejsridder »Alfred« (lærer Bundgaard) giver ca. 4000 kr. i overskud. — 18. SG præsenterer generalf. for et overskud på 3000 kr. og ny rekord på 165 kv. gymnaster. — Kommunen har købt Bredgade 110 og 112 for udvidelse af Byskolen. — Kirkeministeriet er gået ind for en restaurering af Skjern kirke til 160.000 kr. — 21. I dag forsvinder det sidste af de gamle træer ved Bredgade. — Sygekassen har fået 543 nye

mdl. efter den nye lovs ikrafttræden. — 24. Der meldte sig 55 nye bloddonorer til Skjern-Tarm-korpset. — Byrådet vedtager at udbygge kirke- og Byskolen for tilsammen 2,6 mill. kr. — Sølund fanger Skjernlaks på 13,5 kg. — 30. Vestjysk Folkekor med 250 sangere giver god koncert.

Maj: 3. Ev. luth. Missionsf. udsender Inger Marie Lodahl, Marup, som missionær til Etiopien under det svenske missionselskab »Bibeltro venner«. — Det danske spejderkorps Vesterhavsddivision afvikler sin ulveturnering i strålende sol, og ved KFUM og Ks forårsmøde taler lærer Mushwaimi, Tanganyika. — Bibliotekets regnskab balancerer med 61.957 kr. + børnebiblioteket med 53.157 kr. Kommunens tilskud har været 31.865 + 25.500 kr., og 1624 lånere har lånt 34.477 bind. — Jubilæumsmedaljen bragte Sparekassen 550 nye indlånskonti og 200.000 kr. over normalt indskud. — 30. Af godt 3200 vælgere stemte 26,7 % nej og 14,7 % ja til 21 års valgretsalder.

Juni: 1. Stiftende generalf. for en bokseklub i Skjern med 30 mdl. — 2. Soldatervennekredsen har ved generalf. 806 mdl. — Fjernvarmecentralen får 40 nye forbrugere. — 8. Handelsskolen afslutter med 116 elever, hvoraf 35 gik op til eksamen og alle bestod. — 12. Et skybrud giver 25 mm regn på 10 min. og fylder mange kældere, hos Alfred Poulsen. Vrå, målttes 50 mm, men i Smedegård kun 2 mm. — Byrådet vedtager at købe Langagergård med 6 td. ld. for 75.000 kr. — 70 % af byens el-forbrugere har valgt tarifflys. — 14. Over 300 ældre med

21. april
1961

for Kirken fortæller, at han en Søndag (i 1792, om jeg husker ret) døde paa denne Plet omgivet af sin grædende Menighed. Han tilhørte — iøvrigt ligesom min Kone — en Slægt, der stammer fra Bjerring Sogn ved Viborg (Bjerringbro) og har fostret ca. 2 Snese Præster, men hvis mest kendte Medlem er Vitus Bering, der blev Admiral i russisk Tjeneste og fandt ud af, at Sibirien og Alaska er adskilt af det Stræde, der bærer hans Navn.

Fra den Tid har vi en Notits i en Dagbog, som en Islænding Arne Sivertsen førte paa Rejse med Skib fra Island til Fanø og derfra med en Bonde fra Holstebro-egnen med Hestevogn til Skive. Den 19.9.1795 forlod han tidligt om Morgenen Varde og kom, efter at have mødt »Legioner af Stude, der blev drevet til et forestaaende Marked i Tønder, ved Middagstid til Skjernbro, der ligger »i en Dal omtrent 3 Mile bred, efter Midten af hvilken der løber en ikke ubetydelig Elv, hvorover man rejser paa en Bro, der er bortforpagtet til en Bonde, der bekom 8 Skilling for Overfarten.« Der drikker han Kaffe og faar en Middagssøvn og beundrer Bromandens grundmurede Hus og smukke Have. Da han saa fortsætter Rejsen, møder han lidt efter en Vogn med 100 levende Gæs, som uophørligt kvækkede. (Ribe Amts historiske Aarbog 1960).

Det Stuehus, som Petersen opførte, stod til 1906. Det maa efter sin Tid have været ret herskabeligt med rummelige højloftede Værelser og mange store Vinduer. Der var en udskaaet Yderdør, og i Forstuen var der graablaa Fliser af en marmorlignende Stenart. De store Lindetræer foran Facaden skal være plantet senest i 1804. Folkeholdet var ikke stort, saa Landbruget synes der ikke at være gjort meget ved. I 1801 var der ikke andre af Børnene hjemme end Datteren. Den yngste Søn maa have været i Ribe, hvor han blev Student i 1802, og i 1807 blev han cand. jur.

Petersen nævnes 1801 som Landvæsens- og Sandflugtscommissair og blev inden sin Død Kammerraad. Paa den Tid slagtedes en Del Godser ikke mindst i Vestjylland, og han deltog i Slagteriet formodentlig med økonomisk Udbytte. Han købte Dejbjerglund af L. C. Ramsing, til hvem han igen solgte Hovedparcellen, efter at Bøndergodset var frasolgt. Da han solgte Skjernbrogaard til Halskou, byggede han paa den vestlige Del af Jorderne længere ude ved Aaløbet Petersminde, som opkaldtes efter ham selv. *)

Om Fru Petersen fortæller Fru Kier i nogle Erindringer, som findes paa Skjern Museum og hvoraf jeg ogsaa har et næsten ligelydende haandskrevet Eksemplar, at hun som ung af en Tater blev spaaet, at hun først skulde komme i Havsnød, derefter i Ildsvaade og til sidst dø syndssyg. Hun skal have sejlet med en Skude der forliste paa Vej fra Vejle til Kalundborg, og kun hun og en Sømand reddede sig i Land paa Samsø. Under sit Ægteskab skal hun ved Brand paa Skjernbrogaard være blevet reddet ud i sidste Øjeblik, og efter den Tid hensank hun i Melankoli. Om nogen Brand har jeg ikke stødt paa sikre Efterretninger, selv om der maa kunne skaffes Klarhed til Veje, naar man kan finde de rigtige Kilder, men Skjernbrogaard blev i hvert Fald ombygget ca. 1800, og det kan muligvis være efter en Brand.

Fru Kier fortæller videre, at hendes Bedstemor Laurentze Johanne Ramsing fra Dejbjerglund var en Ungdomsveninde af Fru Petersen, der skulde stamme fra Godset Engelsholm ved Vejle. Der maa Hukommelsen eller Overleveringen sikkert have svigtet (jfr. iøvrigt senere om Navnet Mourier Petersen), for Fru Petersen kunde glimrende have været Bedstemor til Jomfru Ramsing. Der ses heller ikke at være Holdepunkt for, at hun skulde have haft Forbindelse med Engelsholm. Derimod er det sandsynligt, at det gælder Jomfru Hansen fra Lønborggaard, der ganske vist var en halv Snese Aar ældre end Fru Kjærs Bedstemoder, men de har uden Tvivl kendt hinanden.

*) Fru Kier omtaler P. C. Petersen som Mourier Petersen, men oplyser, at hendes Bedstemor ikke kaldte ham saadan. Hun udkaster derfor den Formodning, at Mourier er en senere Tilføjelse, og som vi skal se, er det netop Tilfældet.

på udflugten til Himmelbjerget. — Gods-ejer Vad, Lønborg, har skænket museet en lukket landauer. — 23. Ungdommens St. Hansbål blusser i by og på land. Havefor-eningen åbner en fornem jubilæumsudstilling med træer og blomster og får næsten 1000 gæster, inden den slutter. — 27. Amtsdyrskuet åbner i silende regn, men får alligevel 5000 besøgende. — 30. En stor sværm bier i byens gader får folk til at søge inden døre.

Juli: 1. Præliminærkursuset dim. sit hidtil største hold på 41 i 2 klasser i dets 15-årige beståen. — 7. Siden 1. april har motorkontoret udstedt 500 pas og 600 kørekort. — 8. Tre af byens borgere ved et uheld indespærret i slagteriets kølerum. — Storkeparret på stationsbygningen er i år byens eneste. — 19. Hæsbælende politijagt gennem byens gader og baggårde efter fire drenge fra et fynsk optagelseshjem. — 20. Det helt store run på hotellernes senge, da campisterne giver op efter flere dages regn. — Skjern FDF er modtaget i England af Bridlingtons borgmester og modtager i lejren borgmesteren fra Halifax. — De kirkelige handlinger flyttet til missionshuset, FINDERUPSVEJ, under kirkens restaurering.

August: 1. Sundhedskommissionen indfører forsøgsvis papirsække til affald. — 7. Udvalget for idrætshallen starter salg af 10.000 lodsedler og 50.000 mærkater. — Hedeselskabet har lejet Syskolen til kontor for 10 år under Skjernådalens afvanding. — 14. I Skjern skoler møder 900 børn i 40 kl. med 38 lærerkræfter + ca. 10 faglærere, og de er efter ministeriets anerkendelse nu to selvstændige skoler. — Det bibelhistoriske værk »Quo Vadis« vises i biografen som 3 timers farvefilm. — 26. Vredensteinløbet har 27 hold, hvoraf Bent Frandsen-Ole Bredkjær, Skjern, vinder 1. præmie på begynderhold. — Udgravningerne under kirken afsluttes med Nationalmuseets tilladelse.

**SKJERN OG OMEGNS
SAMLESTALD**

modtager
kreaturer hver
onsdag
Telefon 378

JOHS. MIKKELSEN

Cykleforretning

Skjern
Telefon 138

JOHN W. LIND

TAPET
FARVE

Telefon 218

**P. GAHNER LARSENS
EFTF.**

Statsaut.
installatører
☆
Telefon 433

Johan Nielsen

Skjern kontante Manufaktur-
forretning A/S

Ifølge Skjern Kirkebog begraves den 5.3.1810 Fru Eleonora Christiane Petersen, 72 Aar gammel. Hun var godt 10 Aar ældre end sin Mand, idet Christian Peter Petersen, Landvæsens- og Sandflugtscommissair og Kammerraad i Skjernbye dør den 17.6. og begraves den 26.6.1821, ligeledes 72 Aar gammel.

De to ældste Børn ses ikke at have efterladt sig noget Spor, men den yngste — Christian — blev gift med Christence Hansen, og er saaledes i den særlig for en Mand noget usædvanlige Situation at være blevet gift med en af sine Faddere.

1760 havde Cancelliraad Niels Hansen arvet Lønborggaard efter sin ugifte Farbror, The- og Parcelænshandler Kristen Hansen, København, der var født i Gjellerup ved Varde. Han havde kun et Barn Christence (1768—1810), som i 1787 blev gift med Kaptajn af Infanteriet Niels Jermin (1750—1807), som ejede Engelsholm. Ved Niels Hansens Død i 1792 fik de Lønborggaard, som deres eneste Barn Nielsine Jermin (1796—1867), arvede ved Moderens Død og sammen med sin Mand Kr. Fr. Otto Benzon (f. 1786), med hvem hun blev gift i 1811, beboede med en kort Afbrydelse 1814—16, indtil de i 1841 solgte den til Andreas Grøn Tranberg.

Efter at Jermin var død, giftede Christence sig i en Alder af 40 Aar med den 25-aarige Christian Petersen. Hun døde imidlertid allerede 1810, og den unge Enkemand, som beholdt Engelsholm og i 1813 blev Generalkrigskommissair, giftede sig i 1824 med Anne Marie Mourier, som ogsaa havde været gift før. Hun tilhørte en fransk hugenottisk Familie, hvis første Medlem her i Landet var Præst ved den reformerte Kirke i København. Han havde en Række Sønner, heriblandt Pierre Paul Ferdinand Mourier, der blev Kaptajn og Supercaro i Asiatick Kompagni, tjente Penge og erhvervede Herregaarden Aagaard. En Datter af ham — Anne Marie (1787—1879) — var først gift med Assessor i Landsover- samt Hof- og Statsretten Peter Østergaard (1782-1815) og derefter med Chr. P., som døde 1841.

I dette Ægteskab fødtes 3 Sønner 1) P. P. C. F. Mourier-Petersen (1825—98), Ejer af Herregaarden Rugaard paa Djursland, Medstifter af og Formand for Hedeselskabet, Folketingsmand for Ebeltoftkredsen 1861—66 og Landstingsmand 1866—98, 2) A. T. H. Mourier-Petersen (1826—1912), Etatsraad, Ejer af Edelsborg, 3) Chr. H. Mourier-Petersen (1828—1903), Ejer af Gl. og Ny Ryomgaard paa Djursland, Folketingsmand for Grenaakredsen 1864—66. Fra disse kendte og ansete Mænd har Navnet smittet af paa deres Bedstefar.

Den næste Ejer af Skjernbrogaard er, som vi allerede ved, Peter Halskou. Hans Datterdatter Fru Kier fortæller, at han en Efteraarsdag i 1804 kom ridende dertil paa en Hest, som han havde faaet foræret af den kendte Kammerherre Hans Helmuth Lüttichau for lang og tro Tjeneste, da han i en Alder af omtrent 50 Aar og efter 25 Aar som Ridefoged paa Tjele havde ønsket at blive sin egen Mand, og da han kom til Aaen, blev han saa indtaget i Stedet, at han straks bestemte sig til at blive der.

Her maa vi nok ogsaa pille lidt ved Overleveringen. Ved Folketællingen i 1801 var han Ladefoged paa Tjele og Leder af Landbruget og en Arbejdsstyrke paa godt 30 Personer, Halvdelen mandlige og Halvdelen kvindelige, heri dog medregnet Pigerne i Herskabshusholdningen, men i 1787 var han der ikke. Det er derfor næppe sandsynligt, at hans Tjenestetid kan have været meget over 15 Aar, men det er jo ogsaa pænt.

En Kendsgrning er det i hvert Fald, at han købte Skjernbrogaard af Petersen, som nok i Tilgift har skaffet ham en af de mange Døttre fra Dejbjerglund til Kone. I Dejbjerg Kirkebog kan læses: Løverdag d. 22. Novbr. 1806 blev Hr. Peter Halvskou fra Schjernbrogaard og velædle Jomfru Johanne Laurentia Ramsing sammenviede paa Dejbjerglund, forrettet af Hr. Brøllund fra Stauning Præstegaard. — Brudgommen var 50 og Bruden ca. 25 Aar. Saa-dan en Aldersforskel saa man stort paa dengang.

Aaret efter fik de d. 14.9. en Datter, som blev døbt Johanne Maria, d. 18.2. 1810 igen en Datter, Laurine Henriette, og den 23.11.1812 en tredje, Petra Bartholine. Fadderne var Familien Ramsing, Præstekonerne i Dejbjerg og Bølling, Rosenvinge fra Slumstrup og Kammerraad Petersen. Den ældste Datter døde 25 Aar gammel, og hvis det er rigtigt, hvad Fru Kier fortæller, var der den Nat Bal paa Skjernbrogaard. I saa Fald maa hun vel antages at være død uventet, da man næppe vilde afholde Bal, naar der var et dødssygt Menneske i Huset. Det var den 2. Januar 1833 eller i Nattimerne efter Nytaarsdag, saa der kan jo godt have været et Nytaarsgilde. I August samme Aar døde Peter Halskou, Ejer af Skjernbroe, 77 Aar.

I 1829 var Bølling og Nr. Horne Herred blevet lagt sammen som særskilt Jurisdiktion med Petersminde som Herredsfogedbolig og Kontor efter at Skjern Birk i 1796 var gaaet op i Bølling Herred og sammen med dette lagt under Byfogden i Ringkøbing, og i den Tid havde der to Gange maanedlig været afholdt Retsmøder paa Skjernbrogaard som Bitingsted. I Forbindelse hermed havde Halskou efter Sigende optraadt som Prokurator og iøvrigt drevet et ret betydeligt Gæstgiveri, og han var ved sin Død en kendt og højt respekteret mand.

Efter ham fortsatte Enken Gæstgiveriet i nogle Aar, indtil den yngste Datter d. 22.11.1839 giftede sig med Amtsvejbetjent Caspar Georg Stilling, der var født 30.3.1807 i Viborg. Det blev til 3 Døtre ligesom hos Halskou:

23.7.1807 Johanne Marie, som blev gift med Sagfører Kier.

21.11.1842 Ane Marie Christiane og

22.5.1845 Camilla Jacobine.

I Stillings Tid skete der den afgørende Forandring, at Landevejen forlagdes nogle Hundrede Meter Øst paa, og Brorettighederne ophævedes med en Erstatning, som Stilling og Enkemadam Halskou førte en længere Proces mod Staten om. Foruden at være Amtsvejbetjent blev han Postekspeditør, men Gæstgiveriet synes han ikke at have gjort meget ud af. Landevejens Flytning maatte naturligvis ogsaa betyde et Afbræk heri, selv om Tingsted, Herredskontor og Postekspedition stadig maatte trække en Del Mennesker til.

I 1842 blev der solgt et Stykke Jord lige Nordvest for Gaarden til Opførelse af et Ting- og Arresthus, som stod der, indtil et nyt — og større — blev opført i Stationsbyen i 1884, og hvoraf der for Resten stadig findes en cement-

September: 3. Danmarksmesterskabet i KFUM & Ks håndbold får en vellykket gennemførelse på Skjern Stadion, og overskuddet på 4000 kr. skænkes til Skjern idrætshal. — 4. Fra Luth. Missionsforenings efterårsmøde udsendes tømmerm. Vester-gaards tale i Statsradiofoniens eftermiddagsgudstjeneste. — 6. Skjernå-skolen vendt hjem efter 8 dages lejrskole på Holmsborg. — 7. Falcks hæderkronede brandbil »Skipper« må for ploven ved anlæggelse af grønt område foran redningsstationen. — 10. Den nye cykleklub har en fin start med Solioløbets 48 deltagere. — 8000 td. ld. af Skjernå-dalen kortlagt pr. fly og 3000 parceller hentet ud af tingbøgerne. — 12. Ca. 400 af byens borgere med til Fjernvarmecesentra-

lens 10 års jubilæum med festmiddag. — 13. Septembermarkedet åbner med stort vandorgel, pariserrestauration, 25.000 nr. tombola i Rådhushaven, hvor Pallis Tivoli ellers optager al plads, men hele gaden er spærret af til andet formål, og der bydes på solistoptræden af Raquel Rastenni, Pjerrot fra Kbh. Tivoli, Grethe Sønck og asfaltbal. Mindst een tyv har der også været blandt de 11.400 gæster, men der forventes dog over 20.000 kr. i overskud. —

Røde Kors-ugen giver 6000 kr., det hidtil største beløb. — 21. Skjernå-projektet til ministerdrøftelse. — 22. Hjemmeværnskompagniet »Skjern« oplever under militærets efterårsmanøvre en mystisk natlig episode med skyderi ved Albæk bro. — 23. FDF starter 50 års jubilæet med morgenandagt

ØSTERGADES BOGHANDEL

B. INGOLF CHRISTENSEN TELEFON 114 • SKJERN

Døjs TAPET OG FARVE

Skjern . Telefon 565

KARL LANGE & SØN

Skræderi og Herreekvipering

SKJERN

Telefon 109

CHR. C. GRENE A/S

JOHANNES HOLM

STRØMPEHUSET

Telefon 229

»Kjærs Ende« ca. 1918.

støbt Blok paa godt 1×2 m, der skal have udgjort Gulvet i en af Cellerne, hvorfra en Fange siges at have forsøgt at grave sig ud, hvad man altsaa forhindrede Gntagelse af. Efter Nedrivningen af Tinghuset gik Jorden tilbage til Skjernbrogaard, men Beliggenheden kan altsaa stadig fastslaas.

Kort efter Ophævelsen af Broretten solgte Stilling Skjernbrogaard og købte Lundenæs, hvor han imidlertid heller ikke blev længe, idet han solgte den i 1854. Hans Efterfølger paa Skjernbrogaard var Hans Ferslev Lübecker, der var født 3.1.1807 som Søn af Toldinspektøren i Hjerting, Datidens Esbjerg. Ganske ung tog han Eksamen som dansk Jurist, blev Herredsfuldmægtig i Skjern og Forligelseskommisair. I 1833 blev han gift med Andrea Cathrine Vilstrup, f. 21.5.1811, Datter af daværende Seminarielærer i Borris, senere Præst i Sognet og Provst, Nicolai Vilstrup, hvis Kone var Datter af Provst Krarup, Borris. Derefter købte han en mindre Gaard i Nærheden af Skjern Præstegaard, fra 1.1.1846 blev han Stillings Efterfølger som Postekspeditør og købte Skjernbrogaard.

Lübecker maa have været en foretagsom Mand, og hans Kone har nok været ham en god støtte, selv om 7 Børn lagde Beslag paa en Del af hendes Tid. Han var Formand for Sogneforstanderskabet (en Forløber for Sogneraadet) 1841—47. Gæstgiveriet ser ud til at have floreret, og ogsaa Landbruget blev der gjort noget ved. I 1850 bestod Folkeholdet af 5 Karle og 4 Piger. I 1860 blev Postekspeditionen flyttet til Tarm, hvad der maaske nærmest var af formel Betydning, da det ikke forhindrede Lübecker i at fortsætte som Postekspeditør, og efter hans Død d. 18.4.1866 overtog hans Enke Hvervet indtil 1870. I det Aar er der ved Folketællingen en Ingeniør og hans Medhjælper indlogeret hos hende. Det skyldes nok Forberedelser til Anlæg af Banen, Brobygning o.s.v., og i 1870-erne er der Liv i Gæstgiveriet som aldrig før, idet Jernbanearbejderne — Børsterne — undte det deres Søgning, og det var til Tider svært at holde Gemytterne i Ave.

Da Stilling overtog Gaarden, gik Enkemadam Halskou paa Aftægt, knap 60 Aar gammel. Jeg vil regne med, at Tilbygningen Kiers Ende da er opført til hendes Brug, og hun beboede den i over 20 Aar. Datteren Laurine Henriette boede hos hende fra sidst i 40-erne, indtil hun døde den 5.5.1860 af Brystsvaghed, der i den forrige Generation havde hærget mellem Ramsingerne paa

Dejbjerglund. Derefter kom Datterdatteren Johanne Stilling i Huset hos hende. Efter at Madam Halskou var død, og Johanne Stilling var blevet gift med Ludvig Hector Kier (f. 3.9.1841 i Ribe, Herredsfuldmegetig i Skjern 1865, Sagfører fra 1870) boede Ægteparret fra lidt ind i 70-erne til Begyndelsen af 80-erne i Lejligheden, hvor der tillige var Sagførerkontor, og hvor Sogns Spare- og Laanekasse desuden havde Lokale i de første Aar efter sin Oprettelse i 1875. Dens Kontortid indskrænkede sig dog til et Par Timer to Gange maanedlig. Folketællingen i 1880 fortæller iøvrigt, at Kier og Fruen paa det Tidspunkt imidlertid var fraværende paa Rejse til Herning med Gaardens Kusk og Vogn.

Overgangsstedet over Aaen dannede et naturligt Knudepunkt eller en Flaskenhals for Trafikken, her mødtes Folk, og det blev en bekvem Placering for Tingsted, Postekspedition, Gæstgivergaard, Valgsted o. s. v. for Skjernkredsen. Min Bedstefar har fortalt, at han som ungt Menneske engang overværede Valghandlingen, hvor hans Far blev valgt til Folketingsmand — det maa have været i 1849 eller i Begyndelsen af 50-erne —, i 1. Parket oppe i et af de store Lindetræer, der stod foran Stuehuset. Senere blev han selv valgt der ved de første Valg af sin Folketingsperiode fra 1866.

Men Tingene var ved at være i Opbrud.

Der blev anlagt en ny og bedre, dybdebehandlet Landevej efter en af Ingeniører udstukket Linie i Stedet for den gamle Drivvej med de mange Hjulspor, der saa at sige havde anlagt sig selv, og hvis Vedligeholdelse indskrænkede sig til noget Lyng og Jord eller Grus i de værste Huller, som Færdselen sled. Banen fik Station længere mod Nord, og den opvoksende Stationsby trak det ene efter det andet med sig. Samtidig var Madam Lübecker ved at være til Aars og tænkte paa at trække sig tilbage. I 1884 solgte hun saa Gaarden, men levede dog adskillige Aar endnu, idet hun først døde d. 26.3.1899 paa Frederiksberg.

Køberen var min Bedstefar, daværende Landstingsmand A. J. Clausager, f. d. 24.6.1834 paa Clausager og gennem mange Aar bosiddende paa Kjærgaard i Sædding.

Foruden Skjernbrogaard købte han den lidt østligere, men lige Vest for Banelinien beliggende Hahnegaard, hvis Jord var blevet delt i 3 Strimler. Først havde Landevejen skaaret den østlige Del fra. — Ved den Lejlighed var et Stykke Jord, hvor nu Aahvile ligger, blevet eksproprieret som Plads for et Bomhus, som dog aldrig eller i hvert Fald kun forbigaaende var kommet til at tjene sin Bestemmelse at opkræve Broafgift, men hvor der i Stedet for gennem en Aarrække blev drevet Gæstgiveri. Endnu ind i dette Aarhundrede laa der en ganske præsentabel Stuelænge ud mod Vejen. — Saa gik Banen paa langs ned gennem Resten, og det blev Gaardens Endeligt.

Markerne Øst for Landevejen blev solgt til Gaarden Dal, Jorden mellem Landevejen og Banen og Syd for Vejen til Petersminde blev til det saakaldte Pligthus, der skulde oprettes, naar en Gaard blev nedlagt, en Aarrække beboet af Niels Bratbjerg. Arealet Nord for lod min Bedstefar i Kompagni med Gæstgiver Jens Finderup beplante, mens endelig Jorden Vest for Banen blev lagt til Skjernbrogaard, der nu trak sig tilbage til Privatlivet som en almindelig Landejendom.

I Bil eller Tog kan man nu køre fra Skjern til Tarm paa 5 Minutter, og det svækker naturligvis Indtrykket. I ældre Tid var det anderledes. Til Fods eller med Hestevogn ad Landevejen tog det henvend en Timestid og endnu længere tilbage halve Dage over bugtede Aaløb og mellem Damme og Moradser. Da kunde man ikke undgaa at lægge Mærke til Sceneriet.

SPAR PENGE

Bliv medlem af

**SKJERN
BRUGSFORENING**

TELEFON 800

*Banegårds-
kiosken*

S. KNUDSEN

Telefon 389

ALT TIL JAGT OG FISKERI

Bøssemager **KORSHOLM**

Telefon 283

**MARTIN N. BONDE
& CO.**

Statsautoriseret
installatør

Telefon 82

SKOUBY HOLM

- ★ Førsteklasses kød
og flæsk
- ★ Hjemmelavet pålæg

TELEFON 78

og kransenedlægning og fortsætter de følgende dage med Gamle-drenge-fest, festgudstjeneste, parade, børnefest, voksenfest, reception og sidste dag aftenfest for bestyrelse og førere med damer. — Museet har haft rekordbesøg med 400 gæster og har modtaget mange gaver. — Byggegrundene langs Østervang frigivet til villabyggeri. — 30. Landsskolescenen opfører Charles Dickens »Oliver Twist« i Kjeld Abels bearbejdning.

Oktober: 1. Postmester Berggren og politiassistent Jacobsen forlader under stor opmærksomhed chefstolene. — Skolebørnenes høreevne undersøges audiometrisk. — Konfirmation d. 1. i Dejbjerg v. pastor Brandt Nielsen og d. 8. i Tarm kirke ved sognepræsten. — På et halvt år er indsamlet 34.400 kr. til idrætshallen. — Fabrikant Filip Pedersen får efter 5 års ventetid patent på et ventilaggregat til vakumbremser i påhængsvogne. — 18. Smuk og lødig koncert ved Nakskov musikskoles orkester og pigekor ved viceskoleinspektør Cornelius. — V.U. aflyser Sovjet-aften efter superbombetrussel. — 28. Fjerkræklubben åbner en udstilling med 500 nr. og får 800 gæster.

Aaen havde et bredt Delta med flere Løb, hvis Betydning kunde skifte. Nogle dannede store Krusninger med delvis stillestaaende Vand og smaa Holme og fulde af Siv og Rør. Omtrent op til Midten af forrige Aarhundrede slog Hovedløbet en stor Bue op mod Bankerne ved Øster Skjern, Hahnegaarden, Skjernbrogaard og Petersminde, hvor de nordligste Broer henholdsvis for Bane og Vej endnu viser Lejet, men Vand er der kun lidt af. Omkring 1845 blev denne Bue skaaret af og erstattet med en snorlige Kanal, som gaar under de midterste Broer. Vandføringen i det gamle Løb tog stærkt af. Vest for Banen blev en Gren af det oprenset og kanaliseret, og Resten tog til at gro til, men det tog Tid.

I 60-erne (saa vidt jeg ved) faldt Manden i Hahnegaarden en mørk Aften i Aaen lige neden for sin Gaard og druknede. Han blev fundet ved, at man kunde se den røde strikkede Tophue, som han plejede at gaa med, nede i Vandet. Da Sagfører Kier i 70-erne boede paa Skjernbrogaard, og Tiderne aabenbart ikke var særlig straalende for Sagførere, kunde han (ifølge Fru Kier) undertiden redde Middagsmaden ved at sidde med sin Medestang i Gavlvinduet i et Loftværelse i Kiers Ende, hvorfra han kunde naa at kaste Krogen ud i Aaen. Og i 90-erne var Vandstedet lige ud for Herredskontoret endnu saa dybt, at Herredsfoged Meyers Hest druknede, da han ved Hjemkomsten efter et Brandforhør — hvor han maaske havde foretaget en Efterlukning — vilde skylle Hest og Vogn. Selv svømmede han i Land, og Brandprotokollen blev reddet i temmelig vandskadet Tilstand.

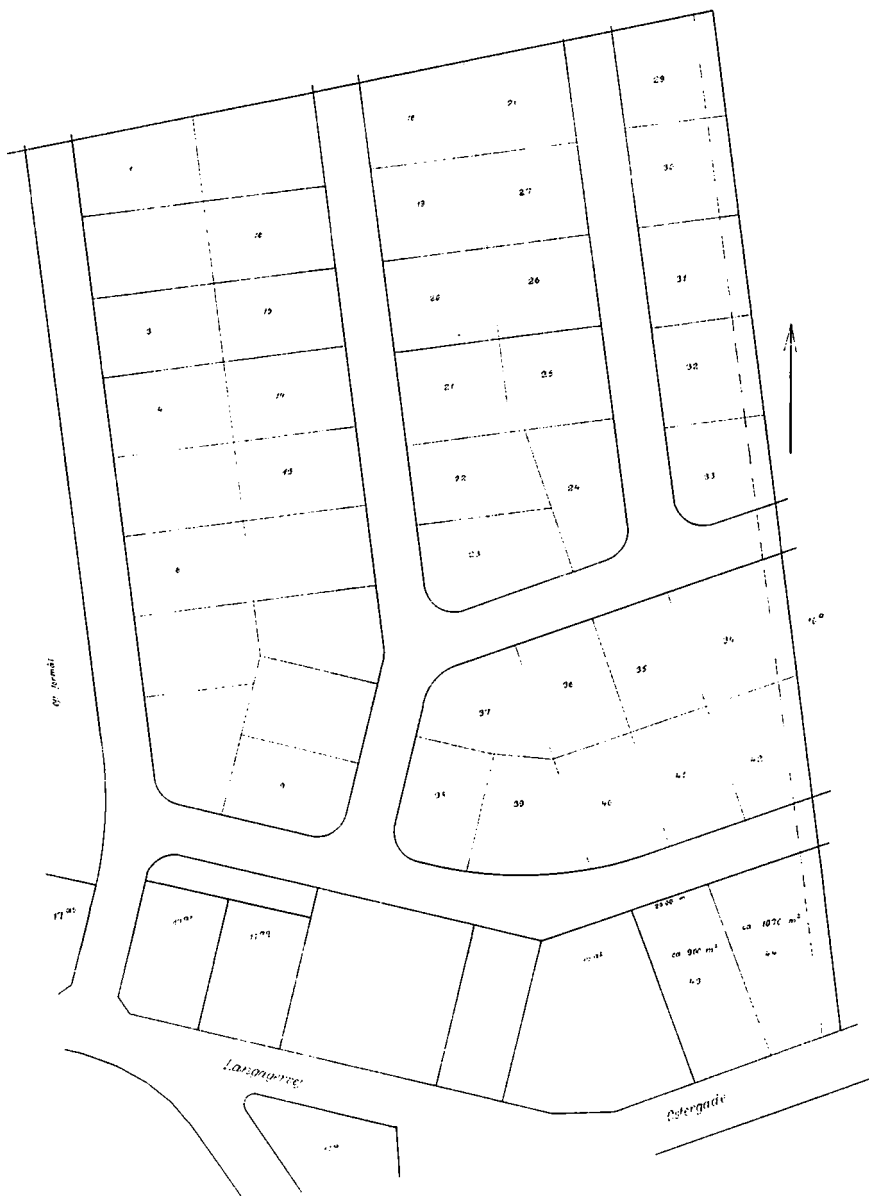
Min Bedstefar søgte at fremskynde Processen ved at grave Render, hvorigennem Regn- og Smeltevand kunde skylle Sand fra Bankerne ud i det gamle Strømleje, og min Far, som overtog Gaarden i 1899, fortsatte Bestræbelserne med at søge det forvandlet til Eng. Det har dog været de sidste Tiaar, som nærmest totalt har jævnet Banken, hvor Hahnegaarden laa, og hvor Sikringsstyrkens Soldater i 1914 vel mest for Øvelses Skyld gravede en Skyttegrav efter alle Kunstens Regler med Traverser, Brystværn og Skydebænk og tilhørende zigzagformede Løbegrave.

Broen er borte, man aner knap, hvor Aaen, som den førte over, har haft sit Løb, Gaardens forskellige Funktioner hører Fortiden til, Byen har beslaglagt en Del af dens Mark og Eng til rekreative Formaal, som det kaldes, og slugt Plantagen til Byggegrunde. Mere følger efter. Saa kan sidste Kapitel af den Historie snart skrives.

A. Clausager.

M. CHRISTENSEN & SØN

Skjern . Telefon 184 og 280

Tegningen viser udstykningen ved Langagervej.

Mange nye byggegrunde i Skjern

1961 blev på mange måder et skelsættende år i Skjerns historie. Skjernå-projektet blev endelig vedtaget, Bredgade fremstod i al sin nye pragt, byrådet vedtog at bygge friluftsbad og arbejdet på at samle penge til en Skjernhal tog for alvor fart. Det var samtidig et år med god befolkningstilvækst, rekordbeskæftigelse og rekordbyggeri — og let var året, da byplanen blev sprængt på grund af byens vækst.

I en årrække har Skjern kommune opkøbt jord i og omkring byen. Store arealer er gjort byggemodne til boligbyggeri eller udlagt til industriarealer i forbindelse med byplanlægningen.

Men byggeaktiviteten har været særdeles stor. Ved årets udgang var jordreserverne ved at være udtømte, og byplanens rammer måtte udvides. Af ledige arealer havde man i december 22 kommunale byggegrunde fordelt med 10 på Østervang, 10 på Vardevej og 2 på Enghavevej.

Der måtte meget mere til og for at mødegå presset har Skjern kommune derfor i år påny foretaget store arealkøb. Således sikrede man sig 50.000 kvadratmeter tilhørende Jens Klemmensen og 18.000 kvadratmeter tilhørende Peder Andersens arvinger. Desuden er i løbet af de sidste år købt 18

tdr. l. mellem Svinget og Marupvej beregnet til industribyggeri.

Arealet ved Langagervej var alene tænkt udstykket som boligparceller, men et hjørne blev taget fra til friluftsbadet.

På sit novembermøde vedtog byrådet straks at udstykke arealet og gøre grundene fuldt byggemodne. Der er tale om 42 parceller, som alle får udkørsel til Langagervej ad en nyanlagt vej. Tidligt i 1962 vil man kunne begynde salget af grundene. Mens Skjern kommune tidligere har solgt byggegrunde for meget lave priser for så senere at pålægge grundejerne vej- og fortovsudgifter, har man denne gang valgt at tage dette arbejde med i grundprisen, men der bliver alligevel tale om billige grunde, idet parcellerne, som er på ca. 600 kvadratmeter, sælges for 7.200 kr.

Desuden har Skjern kommune købt et areal syd for Borrisvej på godt 6 tdr. l., som senere kan gøres byggemodent.

Desuden har Skjern kommune på den reviderede byplan medtaget de nye arealer, som skal udlægges til industribyggeri. Der er tale om 18 tdr. l., som sættes i forbindelse med Svinget gennem en helt ny asfalteret vej. Der anlægges desuden to stikveje, som skal gå til Marupvej. Industrigrundene her kan Skjern kommune fortsat sælge til den meget billige pris af 2 kr. pr. kvadratmeter, hvortil kommer byggemodningsprisen.

Efter de foretagne jordkøb kan Skjern kommune se de nærmeste år imøde med nogen fortrøstning, men det nye byråd, som skal vælges til marts, slipper sikkert ikke for at tage stilling til endnu flere opkøb, for Skjern kommune er inde i en støt og solid udvikling.

B. W. Eilersen.

J. Strandbygaards

Bogtrykkeri

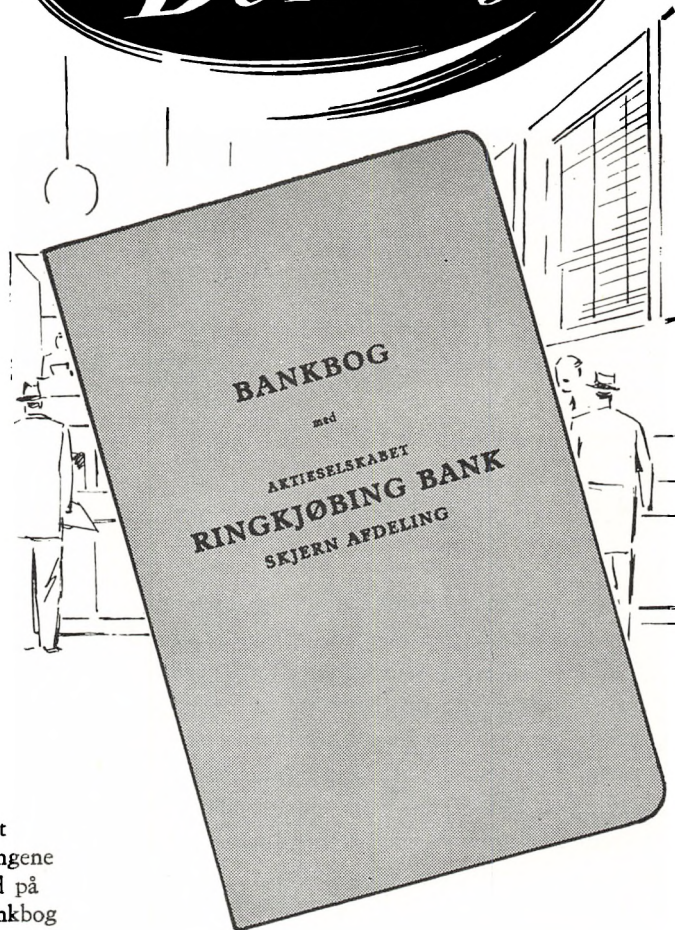
*

TELEFON 22

November: 3. Ved udtrækningen af de grønne præmieobligationer vinder boghandlermdh. Frits Aage Rostrup 250.000 kr. — 6. Politikontoret begynder på en længe ventet ombygning. — Byskolens udbygning udliciteres til 670.000 kr. i håndværkerudgifter. Hele byggeriet er anslået til 1,1 mill. — Skjernnøglen i sølv overrækkes Ulrik Duurlo i forbindelse med et foredrag i motororienteringsklubben. Skjern skytteforening løsner 17.000 skud, men ser gerne flere unge skytter. — 9. Det kgl. teater opfører veloplagt »Ungdom og galskab« i Musikdramatisk Forening. — 10. Fra Teknisk Skole udsendes 42 metalindustrilærlinge. — 14. Borgmesteren præsenterer hidtil største overskud på kommunens regnskab på 387.412 kr., hvoraf de 300.000 kr. afsættes til skolebyggeri og de 80.000 kr. til friluftsbadet. Friluftsbadet til 455.000 kr. placeres ved idrætsparken, hvor der er plads til evt. overbygninger, sportshaller og stor parkering. Der søges om tilskud til Østergades regulering indtil Bølling skel og ny belysning i Jernbanegade, Møllegade og Østergade. — Menighedsrådsvalget er afgjort som fredsvalg. — 15. Ved I. M.s samfundsfest taler pastor Bundgaard om vækkelse. — 21.— 22. Ved det grundtvigske efterårsmøde taler pastor Birkedal-Nielsen om at være sig selv, forstander Laursen Vig om ensomhed og fællesskab, højskolelærer Rich. Andersen om Frankrig og dr. teol. Pontoppidan Thyssen om pastor Otto Møller, Gylling. — 29. Skjern teatersal var fyldt om eftermiddagen af børn og om aftenen af voksne til eventyrkomedien »Svinedrengens«, dramatiseret af Kaj Rosenberg, spillet af 35 elever fra real og 4. ml., mens en del mindre elever optræder som forskellige eventyrfigurer i et mellemspil som gratulanter til prinsessens fødselsdag ved kejserens hof. — Lærer Bundgaard havde ære af instruktionen og fru Holdgaard af de mere end 40 fine eventyrdragter. Til indledning underholdt pigekoret, dirigeret af lærer Kaj Lykke, og frk. Skyggebjergs blokfløjtelever. Det hele var mere end nydeligt, det var pænt.

En Bog De børeje

Sæt
pengene
ind på
bankbog
i

AKTIESELSKABET

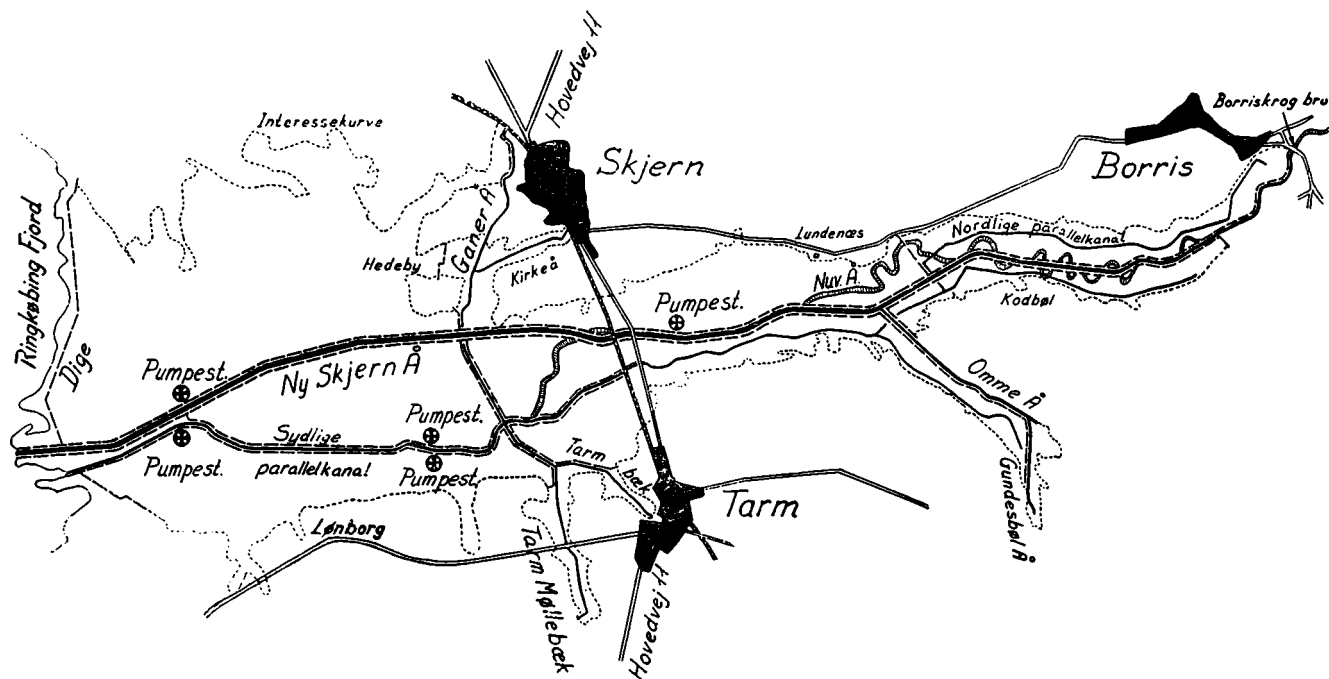
RINGKJØBING BANK

SKJERN AFDELING

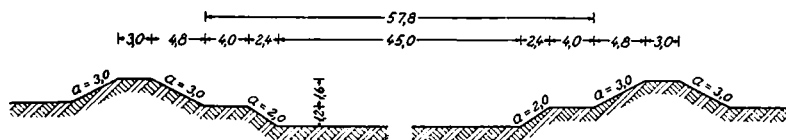
Kontortid: 9,30—11,30 og 13,30—16 . Telf. 600 . Postgiro 39622

DERES bank — stedet, hvor land og by mødes

Ovenstående viser det udarbejdede projekt omkring Skjern å.
Til højre vises profil af åen med diger.

Endnu ingen fredningssag — endnu ingen gravemaskiner

Der er gået mere end seks år siden den dag, da landmændene langs Skjern å gav deres ja til gennemførelsen af en landvinding, der i omfang kun finder sit sidestykke i Holland. Seks år, der sendte projektet ud på en vandring, der krævede længere, flere og besværligere skridt end vel nogen havde ventet, og hvis kulmination blev en dans i hvirvelvind i 1961-sommerens sidste måneder. Endnu er den fredningssag, som musikken spillede op til, og som dansen skulle fremtvinge, ikke kommet.

Men endnu er gravemaskinerne heller ikke kommet.

På det allersidste er der faldet mere ro over sagen — dansen synes igen at være blevet til skridtgang, og den dag for få uger siden, da Skjernåen kom i den traditionelle efterårsstemning og gik over sine bredder for endnu en gang at indtage engene, blev projektets første del udbudt i licitation. Tilbud fra entreprenørfirmaer, der følger styrke til at kunne løse den svære opgave, skal være anlægsledelsen i hænde senest den 1. januar 1962.

Til foråret kommer gravemaskinerne, når åen igen bliver forstående og går i sig selv. Det ventede man også i december 1959 — og i december 1960, men i december 1961 synes enhver tvivl bortvejret: Til foråret kommer

gravemaskinerne og æder kanaler i engene, flytter åen og bygger diger.

Grønt lys blev gult lys.

Fem af de seks års ventetid forløb i ro — i stilhed før storm, viste det sig, og var det ikke fordi visse lokale interesser havde slået bremserne i, fordi der kom småsten i vejen, havde arbejdet været i gang, inden protesten kunne sættes ind. For at der skulle gå fem-seks år før protesterne fra naturfrednings-interesser kom, det forstår ingen — heller ikke naturfredningsfolkene. Og dog — måske er forklaringen at finde i erklæringen fra Danmarks naturfredningsforening kort efter, at lodsejerne havde truffet deres beslutning om landvindingen. I erklæringen meddeler naturfredningsforeningen, at man ikke finder tilstrækkeligt vægtige motiver til en imødegåelse af projektet, og med denne skrivelse, der er et vigtigt bilag blandt projektets mange hundrede, gav naturfredningsfolkene i virkeligheden grønt lys for Skjernå-projektet.

Og selvom naturfredningsfolkene på det sidste har skiftet fra grønt til gult lys, så er det ialtfald endnu ikke lykkedes friluftsrådet, der fører felttoget imod projektet, at få skiftet til rødt lys. Det gule er fortsat tændt — og selv efter den erklæring som formanden for naturfredningsforeningen, kontorchef Vagn Jensen fornylig udsendte i form af en advarsel mod projektets gennemførelse, tyder

Kortet her viser interesseområdet med Borris, Skjern og Tarm placeret. Man ser, hvorledes den nuværende å slynger sig gennem landskabet, især mellem Borris og Lundenæs, og ligeledes ser man det nyt vandløb aftegnet. Også pumpestationernes placering er angivet på kortet.

meget på, at når det gule lys forsvinder, så vil det grønne igen blive tændt. Eller lyskurven helt vil blive sat ud af funktion.

Overraskelse for alle parter.

I de fem år, godt og vel, hvor protester var sjældne og altid spredte og vilkårlige, bevilgedes en halv mill. kr. til detailprojektering, og alle fornødne undersøgelser, der skulle danne grundlaget for kæmpeprojektets sikre fundament, blev foretaget. Sagen blev drøftet ved utallige lejligheder i landvindingsudvalget og godkendt, sagen blev forelagt arbejdsministeriet og godkendt og sat på beredskabsliste, sagen blev forelagt finansudvalget og blev godkendt, statens jordfordelingssekretariat oprettede filialkontor i Skjern alene som følge af den kommende afvandning, hedeselskabet gjorde det samme — og licitationsmaterialer blev udarbejdet. Alt dette skete i løbet af fem år og i fuldt dagslys, idet offentligheden gang på gang i hele landspressen blev informeret om hvert eneste betydningsfuldt skridt på projektets lange vej, men alligevel lod man fra naturfredningsside hele denne udvikling passere uantastet, inden man satte protestaktionen ind. Hvad man kunne have gjort på et hvilket som helst tidspunkt efter nytår 1956, undlod man at gøre indtil sommeren 1961, da alle instanser havde godkendt og licitationen var parat. Til gengæld forekom protestaktionen så meget mere overraskende — for ikke at sige forbløffende, fordi ingen havde ventet den, helt og holdent uvarslet, som den var efter fem års tavshed. Dette er,

En bjørnetjeneste fra friluftsrådet.

Der er heller ingen tvivl om, at mange naturfredningsfolk, der ud fra helt redelige motiver, og ikke fordi de har noget imod landboere eller principielt er imod landvinding, men fordi de elsker naturen og sætter pris på vort lands skønhed, blev bekymrede, da friluftsrådet pludselig i den ellefte time gik hårdt ind i debatten med krav om projektets henlæggelse. Det var jo nemlig en bjørnetjeneste, man her gjorde naturfredningsfolkene, fordi friluftsrådet, ved at henvise til dets 2,7 millioner medlemmer, tog brodden af eget angreb. Medlemstallet er så uhyrligt, at i stedet for at give øget vægt, fremkalder det smil — og får folk til at tænke to gange. Og det er farligt for en angriber, at få folk til at tænke to gange. Man finder nemlig derved ud af, at en forening, der har 2,7 mill. medlemmer, eller langt over halvdelen af Danmarks samlede befolkningstal, enten ingen mening har — eller også har alt for mange. Eller simpelthen at forklaringen er en tredje — som i dette tilfælde — at mange af medlemmerne er gengangere. Er man f. eks. medlem af en jagtforening, af en turistforening og af en skytte- og gymnastikforening, så er man tredobbelt medlem af friluftsrådet, idet disse organisationer er tilsluttet rådet — sammen med mange andre som f. eks. ungdomsforeningerne, danske vandrelaug, lystfiskerorganisationerne m. fl. Derfor blev friluftsrådets aktion ikke af

At idyllen og naturskønheden langs Skjernens bredder vil forsvinde kan ikke bortforklares. Om få år vil billedet være et helt andet, både for selve den og for arealerne omkring den.

vægt og indflydelse, som mange vel nok havde ventet og håbet. Den blev i stedet en bjørnetjeneste og et bevis på, hvor forsigtig man skal være med at bruge tal, der påkalder smil i stedet for tillid.

Nogle betænkeligheder.

Lad os et øjeblik, inden vi til slut beskæftiger os med selve projektet, se lidt på indvendingerne fra naturfredningsfolk, lystfiskere, erhvervsfiskere og andre.

Hedeselskabet ødelægger vort lands skønhed ved afvandning af snart sagt hvert eneste mosehus, siger naturfredningsfolkene. Det hele skal gøres friseret og civiliseret og en dag vil hverken mennesker eller dyr finde åndehuller og livsbetingelser. Landeveje, byer og marker — ikke et sted, hvor stilheden, roen og den uberørte skønhed hersker.

Vægtigere synes de argumenter at være, der peger på faren ved en sænkning af grundvandstanden i forbindelse med feskvandforsyningen. Stigende vandforbrug, bl. a. som følge af landbrugets vandingsanlæg, lægger alene et hårdt pres her.

Og hvad selve jorden bonitet angår, har hedeselskabets teknikere helt klart erklæret, at vandstandssænkning med fare for erosion og tørke for de arealer, der støder op til afvandsområdet, bliver der ikke tale om. Det er man i stand til nøje at kontrollere, og det har andre sagkyndige da heller ikke været i stand til at pille ved.

Lystfiskernes problem er alvorligt — også for egnen som sådan, og at mange lystfiskere er betænkelige, for ikke at sige alvorligt kede af det, forstår man udmærket. Skjernåen er Danmarks fornemste laksevand — og tu-

Tre betydningsfulde navne i anlægsledelsen. Fra venstre: Amtsvandinspektør P. K. Nielsen, Ringkøbing, lodsejerudvalgets formand, gdr. J. Smedegård Mortensen, Skjern, og afdelingschef, civilingeniør Frode Ebert, Hedeselskabet, Viborg.

ristmæssig byen et godt aktiv. Vil laksen fortsat finde vej op i vandløbet, når åen tildels bliver en kanal? Enkelte, erfarne lystfiskere mener ja — men de fleste siger nej og henviser til eksempler, der er nedslående. Risikoen for, at kornet på Skjern enge skal betales med laks, er nærliggende, og faren for at egnen skal miste noget særpræget og karakteristisk, er til stede. Det gør man ialtfald klogt i at være forberedt på, så meget mere, som man hellere må blive glædeligt overrasket end sørgeligt skuffet.

Lad os bare i farten konstatere, at formentlig forsvinder også storkene fra byens tage. Meget tyder på, at de vil være væk længe før kornet dækker engene, og medmindre storkene har fulgt med i debatten om projektet og på forhånd har taget konsekvenserne, kan årsagen til deres flugt ialtfald ikke være landvindingen.

Også erhvervsfiskerne ved Ringkøbing fjord er betænkelige. Fiskeriet kan komme til at lide skade, siger hedeselskabet, men alle mulige hensyn vil blive taget. Mere kan man ikke love — og så forstår man jo egentlig udmærket fiskernes betænkeligheder. For fange ål i kornmarker kan man ikke leve af.

Til støtte for bestående brug.

En ting, man også henviser til — og som bruges imod projektet — er landbrugets mangel på arbejdskraft og dets vanskelige økonomiske forhold. Nu skaber man naturligvis nyt agerland med henblik på fremtiden — ikke under hensyn til de øjeblikkelige kår, men også her må man, som for de rekreative områder, se på egnens specielle forhold. De 830 lodsejere, der ejer jorden i Skjernå-dalen, har omkring deres gårde for manges vedkommende liggende noget af landets letteste jord, og derfor har disse gårde haft brug for og nytte af deres engstrækninger. Hvad græs- og høstudbytte angår, bliver engene ringere og ringere for hvert ti-år, men lige vel har landmanden brug for at kunne hente supplerende afgrøder.

Netop fordi engarealerne også fremover skal tjene som supplerende arealer til støtte for det hjemlige, ofte magre brug, og ikke skal bruges til oprettelse af 100 nye landbrug, kan vurderingen af landbrugets situation i sin helhed ikke anvendes. Hvad der skabes er kornproducerende arealer til brug for et kornimporterende landbrug. Det må man huske på.

830 lodsejere med 2700 lodder

— tal og oplysninger fra projektet.

Til slut lidt om selve projektet. Ved at studere det skematiske oversigtskort, der ledsager artiklen, får man et indtryk af interesseområdet, åens udretning, placering af pumpestationer m. v. Projektet ventes realiseret i løbet af syv år og udgiften er anslået til ca. 25 mill. kr. mod 21 mill. kr. i overslaget fra 1955.

At hele arealet vil skifte fuldstændig karakter fremgår alene af de nøgne oplysninger fra projektet. Åen bliver over en betydelig strækning fra Borris og til fjorden lavet til en afvandingskanal med en bundbredde på 45 meter, og sikres ved hjælp af 2 meter høje og seks meter brede diger. Omkring det sted, hvor åen krydser hovedvej 11 mellem Skjern og Tarm, forlægges åen ca. 100 meter mod nord, og der bygges nye vejbroer i fuld kørebanebredde. Jernbanebroen berøres derimod ikke.

Åløbet vil, efter udretning, blive afkortet med ca 4,5 km. Tre steder vil man lave sikkerheds-ventiler i tilfælde af oversvømmelse, idet digerne disse tre steder bygges sådan at oversvømmelserne vil forekomme netop her og således være fuldt kontrolable. Vandet ledes fra overfladestedet frem til afvandingskanaler og pumpestationer af hvilke der skal bygges fem.

Digerne langs åen eller kanalen sikres med græstørv, ialt 250.000 kvadratmeter, som skæres ude i engene. Iøvrigt bliver det nødvendigt at opgrave mindst 2¼ mill. kubikmeter jord.

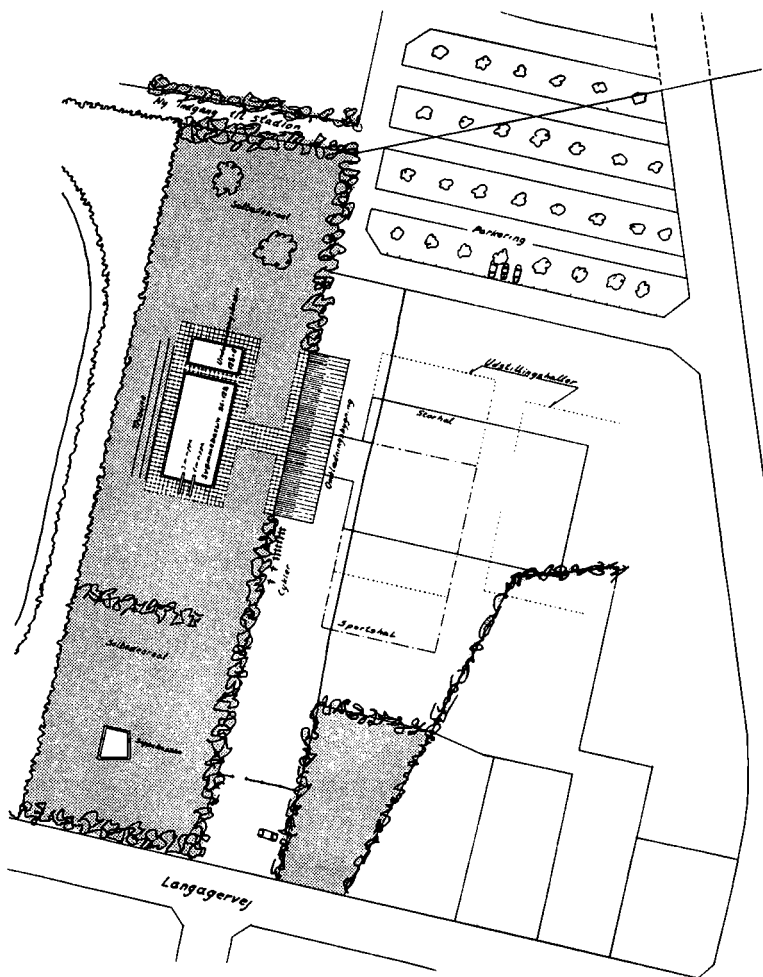
Det er en betingelse for rationel udnyttelse af de nyindvundne arealer, at de 830 lodsejere går ind for en omfattende jordfordeling, den største nogensinde her i landet, og hvis forberedelse iøvrigt er i fuld gang. Men ikke alene en jordfordeling af de ca. 2700 lodder er nødvendig, også anlæg af en lang række nye veje i området er en vigtig side af sagen. Derfor opererer projektet med ca. 30 km hovedmarkveje, en del af disse veje anlægges på digerne. Der skal bygges 200 mindre overkørsler over vandløb og 30 nye, solide broer skal bygges.

Afvandingskanalernes samlede længde bliver ca. 100 kilometer.

Som nævnt, skal der bygges fem pumpestationer med en samlet kapacitet på 7000 liter vand pr. sekund.

Der kunne være mange andre ting af betydning at nævne i forbindelse med kæmpeprojektet — og de perspektiver, som projektet rummer, men lad os standse her — og vente. Til foråret kommer gravemaskinerne. Efter alt at dømmes.

Åxel Søndergård.

Enighed om friluftsbadet — til ca. en halv million

I første række var det vel utryghed og utilfredshed med badeforholdene ved Dommergården, der fik en kreds af borgere i Skjern til at starte en indsamling for at skaffe penge til et friluftsbad.

Det var et påskønnelsesværdigt initiativ, der blev vist, men efter nogen tids forløb indså man, at man ikke kunne magte opgaven, og derfor blev der for 7 år siden rettet henvendelse til kommunalbestyrelsen om hjælp.

Henvendelsen blev modtaget med velvilje. Der blev nedsat et kommunalt bade-udvalg, og kommunen gav tilsagn om at yde et beløb svarende til det, der blev indsamlet privat — krone til krone.

Trods den velvillige modtagelse så det en overgang ud som om planerne

ALLE UNGE bør have konto i Sparekassen

Sparekassen er nemlig det billigste mellemed mellem sparer og låner . . . og De får eventuelt også engang brug for at låne

Byens og egnens ældste pengeinstitut

SKJERN OG OMEGNS SPAREKASSE

Telefon 207 . Kontortid: 9³⁰-11³⁰ og 13³⁰-16⁰⁰, lørdag 9³⁰-11³⁰

var skrinlagt, men så tilbød kommunen at bygge og drive badet mod at overtage de ca. 90.000 kr., der var indsamlet, og så kom der skred i tingene!

Under udvalgets arbejde med at finde den mest velegnede plads til badet var der et flertal for at placere det ved Fredensgade. Ekspertundersøgelser af bundforholdene viste imidlertid, at denne plads ikke var velegnet, og udvalget gik da ind for en placering øst for stadion. Her havde kommunen i sommer købt 56.700 kvadrater meter jord, og man foreslog, at 21.700 kvadrater meter blev udlagt til badet og et grønt område, der også kunne give plads for en eventuel hal.

På byrådsmødet den 14. november kunne udvalget forelægge et fuldt udarbejdet projekt til et friluftsbad på arealet ved stadion. Overslagssummen lød på 485.000 kr. (for 7 år siden anslog man, at badet kunne bygges for ca. 200.000 kr.)

Planen for finansiering af projektet havde man også klar. Af sidste års overskud på kommunens regnskab var der hensat 211.000 kr. til skole- og badbyggeri. De anvendes sammen med 60.000 kr., der tidligere var hensat. Fra den private indsamlingskomité modtager kommunen 75.000 kr. foruden den grund, komiteen havde købt til badet. Det bliver ialt 346.000 kr. Badet er projekteret til 485.000 kr. Heri er medregnet en stor parkeringsplads nord for anlægget. Indtil videre anlægges en mindre parkeringsplads og herved spares ca. 30.000 kr. Fra overskuddet i år tages 80.000 kr., og de resterende 30.000 kr. vil man tage af næste års budget.

Hvad får man så for pengene? Der bygges to store bassiner, et til undervisning og et til »udlærte« svømmere. Her placeres to vipper. Desuden lægges et lille soppebassin på et særlig afgrænset område, beregnet for småbørn.

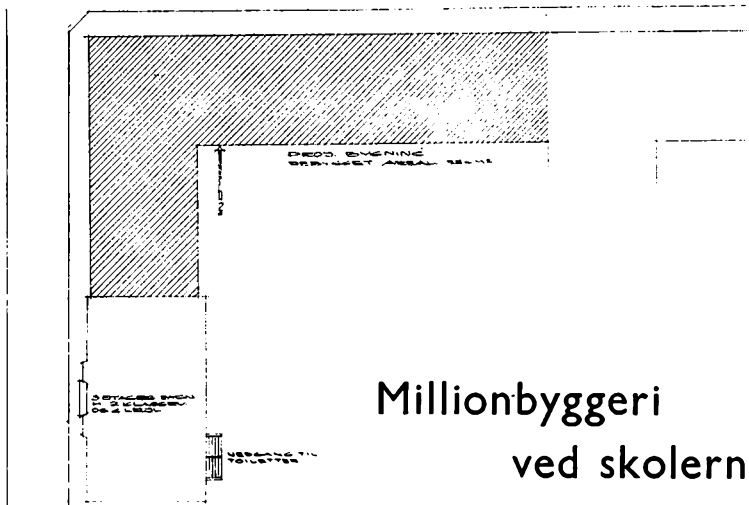
Der bygges et stort omklædnings- og baderum. Alene det vil koste 170.000 kr. Men så bliver det tip-top med stort omklædningsrum, afsæbningsrum, toiletter, kiosk samt maskinrum med rensningsanlæg. Badet opvarmes ved hjælp af fjernvarme.

Alle byrådets medlemmer anbefalede projektet, der derefter blev enstemmigt vedtaget, og man vedtog, at der straks skulle søges om tilladelse til at påbegynde byggeriet.

Denne kan godt lade vente på sig.

Det er blevet hilst med stor tilfredshed af byens borgere, at denne sag nu omsider har fundet sin løsning.

S v. J e n s e n .

Millionbyggeri ved skolerne

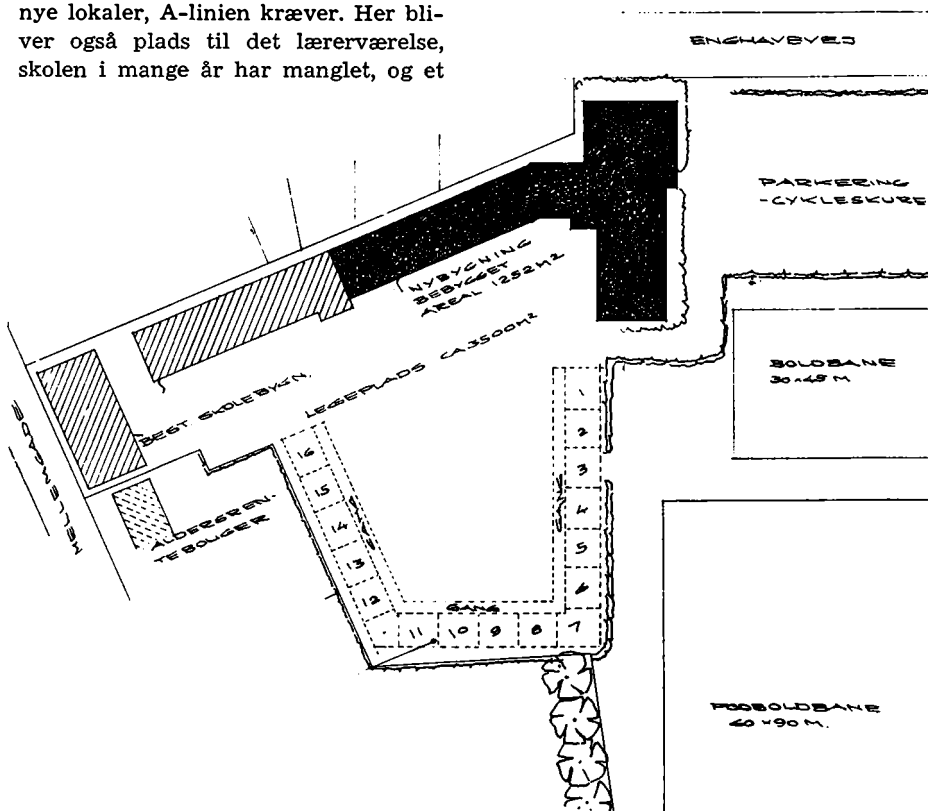
Den nye skoleordning og de krav, den stiller til skolerne om flere lokaler, har i forbindelse med ønsket om, at Kirkeskolen skal være selvstændig skole — man har hidtil fået dispensation — bevirker, at Skjern som alle andre byer må i gang med et større skolebyggeri. Igen.

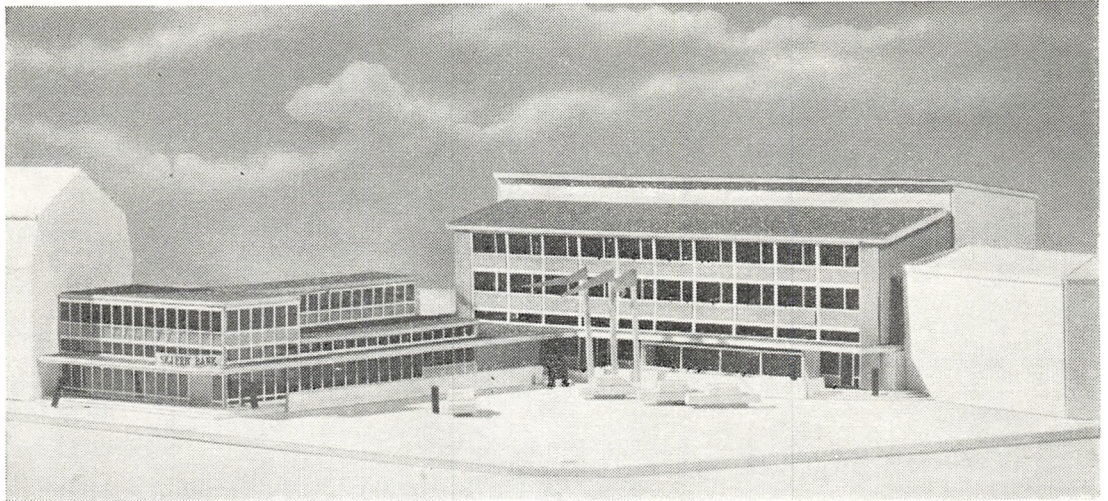
I det forløbne år blev planerne for et byggeri ved begge skoler udarbejdet og godkendt, og man har allerede fået byggetilladelse til udvidelsen ved Byskolen. Ved at fjerne to bygninger på hjørnet af Bredgade og Løvengade og at forlænge skolebygningen langs Løvengade mod vest skaffes der mere plads — i første række til de mange nye lokaler, A-linien kræver. Her bliver også plads til det lærerværelse, skolen i mange år har manglet, og et

spørgsmål som skolens toiletter løses ved samme lejlighed.

Med dette byggeri kan den gamle lave bygning i skolegården undværes, og skolen vil få den form, man i en årrække har ønsket. Til gengæld mener man, at Byskolens største kapacitet også dermed vil være nået, og at senere udvidelser af skolevæsenet i Skjern skal ske ved Kirkeskolen.

Den ligeledes vedtagne udvidelse ved Kirkeskolen omfatter en fortsættelse af den påbegyndte skolebygning mod øst, og som afslutning på dette høje byggeri lægges noget lavere endnu en gymnastiksal — en virkelig stor gymnastiksal — og det er tanken, at den kan danne overgangen til senere

NYT BYBILLEDE i Skjern?

Allerede for flere år siden blev der udarbejdet tegninger til et nyt missionshotel i Skjern, dengang på hjørnet af Jernbanegade og Bredgade og med butikker i stueetagen for at hjælpe på hotellets rentabilitet.

Et senere i 1959 nedsat byggeudvalg har også indledningsvis opereret med tanken om ved en randbebyggelse mod de to nævnte gader at fylde det torv, der i øjeblikket ligger frit ud for Skjern Bank. Et særdeles tiltalende skitseprojekt blev udarbejdet, og det havde faktisk kun een fejl: at det ville fratage Skjern en åben plads af den slags, der ikke er for mange af. Skjern

---

byggeri i lavere stil, når der igen år skal udvides.

Påkrævet ved Kirkeskolen er faglokaler, så eleverne ikke skal styre op i Byskolen for at få undervisning i f.eks. fysik og naturhistorie, og skolens overgang til selvstændig enhed vil i det hele taget kræve mere plads. Man skaffer med udvidelsen også plads til, at der, når udviklingen kræver det, kan blive en realafdeling til at afslutte undervisningen.

Til udvidelsen af Kirkeskolen er detaljtegninger indsendt til ministeriets godkendelse, men byggetilladelse er endnu ikke kommet. Den er imidlertid stillet i udsigt, og når begge skoler er færdige, vil det i denne omgang være afslutningen på et byggeri til ca. 2,5 mill. kroner.

Byråd lod da også antyde, at man ikke var uinteressert i at holde denne plads ubebygget, og i henhold til den nye landsbygge lov har ganske enkelt et forbud mod at bebygge pladsen været nævnt. Skulle denne udvej følges, måtte man imidlertid imødeså store erstatningskrav fra hotellets side, at en venskabelig handel mellem kommune og hotel måtte være at foretrække.

Altså gik byggeudvalget i gang med at finde en anden løsning, og ved hotellets generalforsamling i sommer forelagde byggeudvalget og bestyrelsen et skitseprojekt efter de retningslinier, som hosstående modell fotografier viser. Efter dette projekt fjernes den gamle hotelbygning ud mod Bredgade, og i stedet for bygges der en ny Skjern Bank på grunden, som banken har budt kr. 150.000 for. Tilbage på grunden og i omtrentlig fortsættelse mod nord af den gamle Skjern Bank bygges missionshotel, der på dette sted vil kunne få opfyldt alle de krav om fredelige og rolige værelser, som i vor tid er noget meget væsentligt.

Hele dette projekt vil kunne gennemføres, uden at driften af hverken bank eller hotel forstyrres, idet alt byggeri kan foretages etapevis: Det nye hotel opføres først på de grunde, der nu er skæmmet af de gamle stalde, og derefter kan det gamle hotel rives ned og ny bank opføres.

Men der er endnu et stykke vej tilbage, inden det nye hotel vil rejse sig, og da en generalforsamling i sin tid med stort flertal gik imod, at hotellet

skulle sælges og tværtimod gik ind for, at man skulle gå i gang med at undersøge muligheden for at bygge nyt hotel, havde vel ingen af det nedsatte udvalg drømt om, at vanskelighederne ville være så mange. Den betænkelighed, der i en lang årrække har givet sig synligt udslag i, at Skjern ikke har fået et nyt missionshotel, findes endnu hos nogle, og den kan måske også resultere i, at en enestående chance for nu at få bygget hotel på en skånsom måde ikke bliver udnyttet.

Skjern Kommune har givet et tilbud på »torvet«, og man har været forsigtig i sit bud, idet byrådet naturligvis ikke må få ord for at give fem flade ører mere for grunden, end den er værd, ligesom hotellet ikke ønsker, at det skal hedde sig, at kommunen finansierer hotelbyggeriet. På den anden side skal der naturligvis betales for grunden, hvad den er værd, og i en tid, hvor grunde af den art er i meget høj kurs til forretningsbygninger, har hotellet været tilbageholdende med at træffe afgørelse. Skjern Kommune har den fordel i en handelssituation, at den får 48 pct. statstilskud til en sådan parkeringsplads, og de fleste borgere vil nok mene, at den bør i offentlig eje.

Man må regne med, at dette projekt i begyndelsen af det nye år får sin afgørelse: enten — eller. Enhver udsættelse betyder højere priser og en uskøn plads i endnu længere tid, hvorimod en gennemførelse vil betyde et virkeligt smukt og helt nyt indslag i bybilledet.

E. LUND JENSEN

SKOLEGADES
BAGERI
Telefon 43

JOHS. BEITER

SLAGTER-
FORRETNING
Tlf. 63

Forsikringselskabet

SKJOLD

Inspektør
K. KONGE
Engtoften
Telefon 48

Medlem af Rateksa og
Philips servicering

HARRY TROELSEN

SKJERN
Telefon 313

Et Hold i Opløsning

Ved mortensaftenstide var Skjern byråds medlemmer med damer inviteret til middag på De gamles hjem sammen med hjemmets beboere.

Som et bidrag til desserten havde et af rådets medlemmer skrevet nedenstående vers, der var en slags forklaring til en strålende tegning af Mogens Juhl. Denne tegning morede i hvert fald både de gamle og byrådet, og da vi gengiver den i forstørret udgave på Arbogens omslag, bør teksten måske også med:

Mel.: Hen til Kommoden —

Det for visse elve, som har været selve Skjerns Turneringshold, er slut til næste Aar, Bravoraab og Hyssen, raadne Æg og Kyssen følger dem, naar snart de ud af Banen gaar. Her er de Personer, vi i tre Sæsoner, ja, i næsten fire nu har hæppet op. Mærk jer vel hvordan, man kan se at manne af dem svulmer som en Weichselflod af Krop.

Een, to, tre — lige ud — og skyd, der er Gang i Støvler og i Ho'der, Borgerskabet med stille Fryd ser til, hvordan de rundt paa Banen roder.

Længst til Venstre sidder højre wing, der slider paa sin Linie, for Rabatten den er blød. Kousgaard spiller mandigt, roligt og forstandigt. — han er navnlig Specialist i Hovedstød. Fjord han ser paa Uret og har længe luret paa, om Viserne de kunde naa April; han paa sin Kalender ivrigt Blade vender, han vil hel're hjem og køre i sin Bil.

Centerformand Nielsen nærmer sig Befrielsen, han kan skyde selv, og han kan staa for Skud; han for By og Rige samt for sin Prestige sparker dels til højre og til venstre ud. Henriksen og Stie Hansen, de er li'e et Par Venstrevikinger med mange Maal; en har Bank i Benet, mens den anden en et Støvlepar har kridtet i en Tjæreskaal.

Gustav og hans Makker er af dem, der takker af, for der maa sandeligen yngre til; deres rosa Fane og saa Thue's Banelegeme har sat Kulør paa Holdets Spil. (Onde Tunger siger, at de begge stiger om i Rutebiler, naar de »gaar i Land«!) Frands er der skam Tømmer i, han vistnok drømmer om en halfback-Række paa 7—8 Mand.

Marius sig glæder, naar en Skulle væder ham — saa lyser Banen dejlig Herborg-grøn. Gahner maaler svære Udfald i Ampere, og han syn's, en Hestekraft er særlig skøn. Strandbygaard er næsten helt til overs — for Resten er som Overligger han da ringe nok. — Og saa bølger Kampen, no'en faar no'en paa Lampen, der er Knubs og Skrammer i den lille Flok.

Een, to, tre — lige ud — og skyd, der er Gang i Støvler og i Ho'der, Borgerskabet med stille Fryd ser til, hvordan de rundt paa Banen roder.

Es.

KARL FJORD JENSEN

CYKLE- OG TRÆHANDEL
Telefon 65

HUGO HOLMSTOEL

Jern- og
Stålforretning
Skjern
Telefon 1 og 601

Byens folk
køber fineste
MEJERIPRODUKTER
fra

SKJERN MEJERI TELEFON 30

Skjern Korn- og Foderstofforretning

Telefon 201

Mærkedage

DIAMANTBRYLLUP

Oktober: 25. Pens. Karl Jensen og hustru, Mellemgade.

GULDBRYLLUP

Marts: 10. Husejer Niels Chr. Korsgaard og hustru, Præstegårdsvej.

Maj: 9. Fhv. urmager, maler og frugthandler K. N. Knudsen og hustru, Mellemgade.

Oktober: 12. Fhv. gdr. Karl Kirkegaard og hustru, Vestergade.

SØLVBRYLLUP

December: 1. Telefonformand Henry Bagger og hustru, Randers, tdl. Skjern. — 23. Arbm. Gunnar Jensen og hustru, Holstebrovej.

Januar: 12. Smed Karl Christiansen og hustru, Østergade.

Februar: 16. Chauffør ved DSB Chr. Aakjær og hustru, Birkallé.

April: 12. Overpolitibetjent Aksel Sinding og hustru, Birkvej. — 15. Fhv. gdr. Aage Mortensen og hustru, Klostervej. — 19. Lagereksk. Hans Chr. Jensen og hustru, Præstegårdsvej.

Maj: 1. Gdr. P. Nørremark og hustru, Ringkøbingvej. — 8. Gdr. Viggo Rabjerg og hustru, Ganer Nygård. — 24. Kontorass. Herman Christiansen og hustru, Østergade. — 28. Møbelpolstrer Karl Johan Poulsen og hustru, Langagervej. — 31. Repr. Kaj Graabech og hustru, Bredgade. — 31. Kreaturhandler Jens Clausen og hustru, Marupvej. — 31. Autoophugger Charles Nielsen og hustru, Vestergades Brøudsalg.

Juni: 21. Slagteriær. Kaj Sørensen og hustru, Lundevej.

Juli: 25. Handelsmand Arne Sørensen og hustru, Jernbanegade.

September: 10. Gdr. Jens Chr. Iversen og hustru, Mosegård, Engsig. — 22. Arbm. Sv. Andersen og hustru, Kongevej.

Oktober: 4. Tekstilarb. Søren Risvig og hustru, Østergade. — 10. Slagterm. Johs. Beiter og hustru, Østergade. — 10. Vognmand Chr. Clausen og hustru, Marupvej.

November: 8. Uddeler A. Kirkegaard og hustru, Møllegade. — 28. Forretningsbestyrer Peder Nielsen og hustru, Østergade.

BRYLLUP

December 1960: 3. Ekspeditrice Inga Andersen, d. af entreprenør Arnold A., Kongevej, og portør Jørgen Dahl Jepsen, s. af fyrbøder Jens Chr. J. Svinget. — 3. Eva Ladekjær Hansen, d. af gdr. Hans N. Hansen, Ladekjær, og frøhandler Poul Erik Skaarup Jeppesen, s. af købmand og frøh. Niels J. J., Marup. — 4. Ketty Marie Nørremark, d. af gdr. Jens Peder Nørremark, Ringkøbingvej, og murer Olav Lassen, Bredgade. — 10. Husass. Inger Kjær Siersbæk, d. af Aksel S., Lynggaard, og landbrugsmedhj. William Johansen, St. Kast-

bjerg, Bølling. — 10. Kontorass. Birgit Sørensen, d. af handelsm. Arne S., Jernbanegade, og lærer Erik Lumbye Hansen, Odense. — 22. Else Nielsen, Kerteminde, og gulvbelægger Carl Georg Pedersen, Holstebrovej, s. af gdr. Christen C. Pedersen, Holstebrovej. Britta Scheel-Poulsen, d. af vinduespudder Preben S.-P., Kongevej, og John Ulvedahl-Hansen, Skjern.

Januar 1961: 8. Klinikass. Tove Ingese, d. af ekviperingsh. Tage I., Østergade, og maskinarb. Henning Husted Jansen, Tarm. — 18. Dora Andersen, Ringkøbing, og lagereksk. Emil Christensen, s. af enkefru K. C., Nygade.

Februar: 11. Eksp. Eva Agerbo, Esbjerg, d. af fhv. gdr. Ant. Th. A., Storegade, og mekaniker Aksel Robert Jakobsen, Esbjerg, s. af vognm. Magnus J., Finderupsvej. — 11. seminarielev Bodil Cathrine Meldgaard Jakobsen, d. af snedkerm. M. J., Engtoften, og stud.med.vetr. Hans Løwig Lassen, Ars. — 25. Syerske Birthe Burdorff, Sønderborg, d. af stationsbetj. H. B., Nørregade, og automek. Bent Ove, Sønderb., d. af mek. Ejn. O., Østergade.

Marts: 19. Husass. Gerda Bøndergaard Hounsgaard, d. af tromlefører Peder H., Klostervej, og kontrollør Villy Jensen, Odense. — 25. Husass. Ulla Dalgaard Jensen, d. af smed Jens J. og elektromek. Erik Hansen, s. af fabrikant Ejn. H., Holstebrovej. — 28. Kaldskapellan pastor Ejner Brandt Nielsen, Parkalle, og lærerinde Karen Krogh Jensen, Østre Alle. — 29. Lægesekr. Agnete Kjær Pedersen, Århus, og stud.med. Leif Bagger, s. af telefonmontør Henry B., tdl. Skjern. — 30. Damefrisør Kirsten Graabæk, d. af repr. Kaj G., Bredgade, og kontorass. Holger Christensen, Bredgade. — 30. Lærerinde Birte Johanne Nejrup, d. af togf. Jens P. N., Pilealle, og lærer Chr. Lukassen Christensen, Frøstrup.

April: 8. Korrespondent Poula Sørensen, d. af bagerm. Halfdan S., Bredgade, og kontorass. Jørgen Juhl Hansen, s. af enkefru Bukholt H., Kongevej.

Maj: 11. Husass. Inger Marie Høgføldt, d. af maskinarb. Alfred Th. H., Svinget, og letmatros Finn Jensen, Artillerilejren, Sjællands Odde. — 13. Telefonvikar Jytte Olesen, d. af arbm. Borup O., Klostervej, og Jens Peter Lykke Stougaard Jensen, Bredgade. — 13. Birgit Lindgaard Petersen, Sustrup, Holstebro, og tekniker Kaj Nielsen, Struer, s. af tømmer Ingv. N., Birkalle. — 20. Husass. Nina Thomsen, d. af arbm. Aage E. Th., Jordbruget, og mekaniker Henning Relund Nielsen, (Kibæk), og telefonist Inge-lise Thomsen, d. af arbm. Aage E. Th., Jordbruget, og smed Frode Madsen, (Stau-ning). — 20. Gerda Kristensen, d. af J. K., Fredensgade, og væver Gert Dyrholm Clausen, Videbæk. — 21. Grethe Larsen, Videbæk, og Ole Gade Jensen, Skjern. — 27. Eksp. Ragnhild Kathrine Jakobsen, d. af enkefru Signe J., Kongevej, og vognmand Egon Emil Lauridsen, Troldhede.

Juni: 10. Eksp. Lise Ibsen, Gl. Arup, og eksp. Svend Nielsen, s. af tømmer Ingv. N., Birkalle. — 11. Damefrisør Jytte Kaja Holm, Bredgade, og revisor Børge Thomsen, Videbæk. — 17. Husejer Sidsel Marie Poulsen,

Holstebrovej, og Karl Rindom Homan, Marupvej. — 24. Defektrice Aase Tidemann, d. af frisørm. Peder T., Dalvej, og ingeniør Frede Erland Vesterbæk Mortensen, s. af maskinarb. Martin M., Holstebrovej. — 24. Lærerinde Tove Clausen, d. af gdr. Lau P. C., Vestervang, og lærer Knud Nielsen, Pårup, Skovgårde.

Juli: 8. Husholdningslærerinde Annalise Kathrine Møller, d. af smedem. Karl Møller, Vestergade, og forstkandidat Morten Møystad, Elverum, Norge. — 8. Eksp. Inger Marie Ebler Beck, d. af gdr. Richard B., Marup, og mekaniker Harry Lauesen, Langagervej. — 19. Hanne Pedersen, Søndervig, og Mogens Vidsig Pedersen, s. af Emil P., Skjern. — 22. Kontorist Kirsten Pedersen, d. af grosserer Hans P. P., Præstegårdsvej, og revisor Hans Peter Dalgaard, (Ramme). — 22. Sygepl. Tove Hom Rysgaard, d. af hotelforp. H. R., Missionshotellet, og seminarielev Jens Ole Christensen, Tarm. — 22. Husass. Else Kathrine Vognbjerg, d. af bestyrer Henry V., Pilealle, og møller Harald Frederik Kristensen, Videbæk. — 29. Husass. Inger Lydersen og chauffør Vagn Pedersen, Skjern.

August: 5. Anna Kathrine Bilberg, Sædding, og gdr. Poul Smith, Sædding, s. af enkefru S., Skjern. — 15. Barnepl. Else Kattenhøj, (Idom, Holstebro), og pastor Børge Krogh, Filadelfia, tdl. Skjern. — 19. Pharm. Lis Eriksen, (Arup), og urmager Andreas Kousgaard, s. af kordegn Evald K., Pilealle. — 31. Ruth Krejbjerg, (Dejbjerg), og mekaniker Henry Madsen, Skjern.

September: 16. Telefonist Lilly Jensen, Ejstrup, og chauffør Henning Nørnum, Skjern. — 23. Sygepl. Gerda Rahbek Christensen, d. af afd. gdr. Chr. R. C., Albæk Møllegård, og forpagter Peder Nykjær, Kæret, Herning. — 30. Gudrun Toft, (Husby), og chauffør Karl Aage Pedersen, Fasanvej.

Oktober: 7. Sygepl. Lauridsine Stenbæk Jensen, d. af fhv. gdr. Johs. J., Bredgade, og lærer Jens Rahbek Christensen, Hammerum, s. af afd. gdr. Chr. R. C., Albæk Møllegård. — 7. Inger Margrethe Madsen, Skovlund, og Jørgen Frederik Jensen, s. af terrazzom. Villy J., Klostervej. — 8. Syerske Ellis Gaarsdal Kristiansen, d. af Rich. K., Østre Alle, og arbm. Alfred Jonas, Rinke-næs. — 14. Rebekka Christensen, d. af enkefru Mette C., Enghavevej, og arbm. Chr. Andersen, Enghavevej. — 14. Jenny Margrethe Pedersen, Ringkøbing, og maler Svend Høgføldt, Kbh., s. af smed Alfred H., Svinget. — 15. Eksp. Grethe Marie Nygaard, d. af Marius N., Lundevej, og maler Ejvind Egsgaard, Vaaben, Troldhede. — 16. Seminarist Anne Hillbrandt, Thisted, og seminarist Per Ingerslev, s. af defektrice fru V. I., Kirkeskolen. — 21. Sygepl. Ingrid Lodahl Toft, d. af førstelærer Mads T., Ganer, og læge Asger Wiskum Amtoft, Herning.

November: 4. Bøderske Tove Anthonson, Fredericia, og montør Skovby Gregersen, s. af svejser Aage G., Holstebrovej. — 11. Slagteriær. Grethe Ingevang, Nørregade, og smører Kristen Sigurd Lauridsen, Tarm. — 11. Inger Husted Nielsen, Vardevej, og gdr. Ole Østergaard Mortensen, Ganer. — 25.

Stinne Andreasen, d. af gdr. Jeppe A., Stoustrup, og gdr. Niels Vendelbo Pedersen, Albæk, s. af fhv. gdr. Anders V. P., Nygade. — 25. Doris Herborg Olesen, Frankfurt, d. af maskinarb. Carl G. Olesen, Filealle, og flyversergent Charles Kerfoot, Los Angeles. — 25. Typograf Connie Larsen, Odense, og bager Kaj Mortensen, s. af slagteri- og bageri- og flyversergent Carl V. M., Kongevej. — 25. Fotograf Grethe Olsen, Helsingør, og tømrer Helge Schmidt Hansen, Helsingør, s. af arbm. Jens Brørup H., Albæk vogterhus.

EKSAMINER OG PRØVER

Embedseksamen: Aase Nielsen, d. af pianist Aage N., Nygårdsvej, v. Kbh.s universitet i dansk og kristendomskundskab.

Agrareksamen: Johannes Andersen, s. af lærer Jens C. A., Lundenæs, ved Landbohøjskolen, for vinteren lærer ved Vojens ungdomsskole.

Lærereksamen: Fru Bodil Løwig Larsen, d. af snedkerm. Meldgaard Jacobsen, Engtoften, fra Emdrupborg sem., ansat v. Hvidovre skolevæsen. — Kaj Lykke, Skjern, fra Esbjerg, sem., ansat v. Skjern skole. — Jens Sand Pedersen, s. af afd. snedkerm. P. Pedersen, fra KFUM's sem. — Frank Hornbæk, Skjern, fra Esbjerg sem., ansat v. Brøndums centralsk., Tarp. — Folmer Elkjær Husted, s. af pens. postbud H. C. H., Lindealle, fra Århus sem., ansat v. Fjordgades sk., Århus.

Filmsoperatøreksamen: Installatør Hartvig Elkjær Husted, Skive, s. af pens. postb. H. C. H., Lindealle.

Højere handelseksamen: Nina Keseler, d. af fhv. gdr. H. K., Vendersgade, fra Niels Brochs Handelsskole, Kbh. — Chr. Ovesen, Nygård, Skjern, fra Ålborg Handelshøjsk.

Handelseksamen: De 35 elever, som bestod eksamen i år, er følgende: Villy Bjarne Bækgaard. — Hans Clemensen. — Edith Fjordside. — Birgit Astrup Hansen. — Niels Aage Jacobsen. — Erik Kyed. — Bent Libergren Nielsen. — Tage V. Andersen. — Sigrid Fauherbye. — Holger Hellmund. — Sonja M. Knudsen. — Henny Pedersen. — Kristen B. Skovmose. — Jens Dalgaard Andersen. — Knud J. Knudsen. — Anne Marie Hjøllund. — Frede Jensen. — Poul J. Jespersen. — Ivan Mortensen. — Peder Nørgaard Andersen. — Anne Grethe Christensen. — Anne Marie Christensen. — Carl Erik Herman Jensen. — Elisabeth Engsig Jensen. — Elisabeth Øllgaard Jensen. — Niels Jørgen Fjord Jensen. — Holger Risvig Johansen. — Anna Maria Kjær. — Kjeld Schriver Kristensen. — Knud Aage Madson. — Annelis Markussen. — Irma Bak Pedersen. — Jørgen Vesterbæk Wagener. — Kresten H. Faartoft og Birthe Nielsen.

Studentereksamen fra Vestjysk Gymnasium: Inger Kirkegaard (nyspr.), d. af uddeler K., og Knud Lysgaard (mat.), s. af stadsdyrlæge L., Skjern.

Præliminæreksamen ved Skjern Præliminærkursus: Aksel Christensen, husejer, Skjern. — Jens Jørgen K. Siersbæk, gdr., Skjern. — Aase Marie Nørgaard, gdr., Marup.

Realeksamen:

A-klassen: Mette Skærbæk Andersen, mo-

dehandler, Tarm. — Erik Laursen Balle, møllebestyrer, Stauning. — Inger A. Lunds-gaard Christensen, gaardejer, Borris. — Rita Marie Frandsen, kedelpasser, Fiskbæk. — Eigil Heinze, smedemester, Stauning. — Jens Brøde Holm, gaardejer, Spjald. — Hanne Isager, postbud, Kibæk. — Karen Sofie Jansen, tømmerhandler, Lem. — Harry Niels Kjær Jensen, gaardejer, Stauning. — Tove Guldborg Jensen, skovfoged, Løvstrup. — Kurt Bloch Jeppesen, damefrisør, Velling. — Ninna Marie Jørgensen, arbm., Trolldede. — Else Sand Lodahl, gaardejer Sædding. — Birthe Mouridsen, gaardejer, Hanning. — Anna Marie Nygaard, gaardejer, Lem. — Ella Stræde, gaardejer, Lem. — Helle Marie Voigt, forstander, Løvstrup.

B-klassen: Hanne Møller Andersen, overpostbud. — Ruth Annelise Bertelsen, pakmester. — Margit Højgaard Clausen, vognmand. — Karen Margrethe Eskelund, værkfører. — Kurt Foged, arbejdsmand. — Anny Iversen og Birgit Iversen, fisker (disse to fra Stauning, de øvrige fra Skjern). — Inge Johansen, mekaniker. — Grethe Hübertz Knudsen, forretningsfører. — Else Marie Kristensen, chauffør. — Poul Henning Daugaard Lauridsen, assurandør. — Jens Erik Guldborg Madsen, købmand. — Karen Marie Nørg. Nielsen, malermester. — Niels Erik Sejrup Nielsen, præstegaardsforpagter. — Hans Erik Olsen, pakhusformand. — Svend Strandbygaard, bogtrykker. — Inger Marie Sørensen, fiskeriejer. — Leo Sørensen, malermester.

Mellem realisterne fra Vestjysk Gymnasium er: Kirsten Albeck Jensen, datter af kredslæge J., Skjern.

Svendeprøve: Mads Østergaard, Durup (Skjern Motorcykelcentral) som mekaniker. — Henning Kousgaard Mikkelsen, s. af kunstdrejler Alfred K. (Strandbygaards Bogtrykkeri) som sætter. — Frank Gerh. Poulsen, s. af arbm. Rich. P. (Strandbygaards Bogtrykkeri) som trykker (bronze-medalje). — Arne Refstrup Pedersen (F. Berg Jacobsen, Skjern) som tømrer. — Frits Henning Eriksen (Laurids Daugaard, Skjern) som maler. — Per Viktor Christensen, s. af herreekviperingshdl. Poul V. C. (Vestas, Lem), som maskinarb. (bedst opnåelige karakter).

ANSÆTTELSE OG FORFREMMELESE

Biblioteket: Bibliotekar Gimbel antaget som leder af arbejdsundersøgelser af rational. arbejdsgang ved biblioteker. I stedet er antaget Marie og Rudolf Lund-Andersen som bibliotekarer.

Skolen: Viceinspektør A. Søndergaard udnævnt til inspektør for Kirkeskolen. Marie Thomsen, Jutta Skyggebjerg, C. M. Graugaard og Harald Kristensen udnævnt til overlærere. Jørn Agger begynder efter endt militærtjeneste. Nybegyndere er Hugo Seindal, Bording, som tale- og tunghøre-lærere, Kaj Lykke, Skjern, frk. R. Krarup, Bøvling, frk. Graversen, Hanning. Sidstnævnte vikar for Niels Stenbæk, der har orlov et år og virker ved Skjern-skolen (eksternatskolen).

Skjern Ret: Advokaterne Kofoed Jensen, Skjern, og Rudolf Knudsen, Videbæk, an-

MARTIN JENSEN

Tlf. 139

Cykler og knallerter

Livsforsikring A/S

UTRECHT

Alle arter livs- og pensionsforsikring

Indhent venligst tilbud

K. KONGE

Skjern, tlf. 48

Oplev et par dejlige timer —
GÅ I BIOGRAFEN

Den billigste fornøjelse i det helt store format

PALÆ BIO

Skjern - tlf. 301

HOTEL » SKJERN «

Tlf. 39

taget af justitsministeriet til udførelse af offentlige og benificerede sager v. Skjern ret.

Postkontoret: Postmester Berggren pens. I stedet ansat postkontrollør Svend Jessen Hansen, Ringkøbing.

Politikontoret: Politiasst. J. Jacobsen pens.

DSB: Trafikkontrollør A. S. Grøn udnævnt til stationsforstander ved Stenstrup station.

Jysk Telefon: Montørerne Gunnar Rasmussen, Søren Nielsen og Poul Erik Hansen udnævnt til overmontører.

Falck-stationen: Redder Børge Graversen udnævnt til redningsfører.

KFUM & K: Disponent Niels Gregersen og frue, Langesø, ansat som bestyrere

Kommunen: Ingeniør G. H. Gregersen, stadsingeniørkontoret, Lemvig, antaget som kommuneingeniør i Skjern.

JUBILÆER

Februar: 6. Vognopsynsmand V. H. Orbe 25 år ved DSB.

Marts: 31. Medhjælper Ejner Madsen 25 år ved A/S Chr. C. Grene.

April: 16. Skjern Lystfiskerforening 40 år og dermed entreprenør J. Sølund 40 år som bestyrelsesmedlem, bødker, Carl Christensen 30 år som formand og maskinarb. Henrik Andersen 25 år som kasserer.

Juni: 1. Stationsforstander Rich. Jensen 25 år ved DSB. — 24. Skjern Havekreds 40 år, fejret med en overdådig blomsterudstilling, og ved festen udnævntes boghandler J. Jacobsen til nyt æresmedlem.

September: 12. Skjern Fjernvarmecentral 10 år — fejret med festmiddag.

Oktober: 20. Skjern Husmoderforening 30 år, og ved festen udnævntes fru boghandler Jacobsen til æresmedlem.

November: 1. Typograf Jens Jespersen 25 år i J. Strandbygaards bogtrykkeri.

NYE FORMÆND

Skjern og omegns Lærerkreds: Overlærer C. M. Gravgaard, Østre Alle 9.

Skjern m.fl. Sognes Kontrolforening: Gdr. Aksel Thomsen, Korsgård.

Bølling Nr. Herreders Skatteråd: Overinspektør J. K. Ruby, Storegade 8.

Skjern Handelsforening: Grosserer K. Fabricius Poulsen, Tværgade 2.

Skjern Skoles Elevforen.: Svend Strandbygaard, Skolegade 4.

Jysk Haveselskabs Skjern-Tarm Storkreds: Montør Bertelsen, Skjern.

Skjern Gymnastikforening: Hans Larsen.

Skjern Haludvalg: Slagteriarbejder Fridy Hansen, Markvænget 3.

Skjernkredsens »uafhængige«: Inspektør K. Konge, Engtoften 17.

S.A.B.K. (Skjern Amatør Bokse-Klub): Ægopkøber Jacob Pedersen.

Blå Kors ungdomsafdeling: Handlende Hans Christensen, Vejlen.

Skjern-Tarm-Jazzclub: Svend Strandbygaard, Skolegade 4.

Skjern Menighedsraad: Overlærer H. C. Ager, Fredensgade 56.

Skjern-Borris Invalide- og Folkepensionistforening: Pens. Peder Hansen.

MENIGHEDSRADET

Gårdejer Jens P. Ostersen, Ganer.
Stadsskoleinspektør K. Kristensen, Bredgade 108 A.

Snedker Viggo A. C. Brølling, Skoleg. 5.
Husmoder Maren Johanne Karlsen, Marup.

Malermester Knud Andersen, Skoleg. 3.
Lærer Hans Kristian Ager, Fredensg. 56.
Diakon Anton Martinus Madsen, Østre Allé 9.

Bogtrykker Simon Jens Gullander, Møllegade 1.

Stationsbetjent Karl Bissenbacher, Nørregade 7.

Mejeribestyrer Agner Frederik Grønbæk, Jernbanegade 10.

Forretningsbestyrer Laurids Hansen, Præstegaardsvej 14.

FØDSELSDAGE

December: 16. Fru Ane Marie Hjøllund, Nygade, 85 år. — 20. Smed Frands Fritze, Nørregade, 75 år. — 21. Fru rutebilejer Anne Pedersen, Vardevej, 60 år. — 22. Gdr. Chr. Pedersen, Holstebrovej, 60 år. — 27. Entreprenør Hans Nielsen, Brinkvej, 60 år. — 29. Arbejdsmand Julius Graversen, Nygade, 60 år.

Januar: 1. Fru inspektør Søndergaard, Skolegade, 50 år. — 1. Fru Mariane Thygesen, Anum, 75 år. — 19. Købm. Johan Nielsen, Bredgade, 75 år. — 22. Pens. Niels Jørgen Nielsen, Grønningen, 70 år. — 23. Produkth. Mikkel Hansen, Østergade, 70 år. — 24. Pens. Adamine Hansen, De gamles Hjem, 80 år. — 26. Gdr. Andreas Pedersen, Hedeby, 60 år. — 30. Karetm. Otto Siersbæk, Bredgade, 60 år. — 31. Fru Anna Lauridsen, Storegade, 60 år.

Februar: 1. Entreprenør J. Sølund, Enghavevej, 75 år. — 7. Fru skoleinspektør Kahr, Østervang, 75 år. — 11. Skoleinspektør K. Kristensen, Bredgade, 50 år. — 15. Forpagter Emil Nielsen, Præstegaardsvej, 50 år. — 20. Fru Marie Rindom, Østergade, 75 år. — 23. Fru Kathrine Jensen, Holstebrovej, 50 år. — 23. Lagerforv. Mikkel Mikkelsen, Bredgade, 75 år. — 24. Fru Kathrine Vendelbo, Nygade, 60 år. — 28. Overlærer Johs. Knudsen, Østre Alle, 50 år.

Marts: 6. Grosserer H. Holmstøel, Nygade, 60 år. — 16. Herreekviperingsh. Oscar Madsen, Jernbanegade, 50 år. — 17. Bogbinder Peder Haahr, Skovbrynet, 50 år. — 19. Cand. mag. fru Eva Fibiger, Avangen, 50 år. — 22. Gartner Vilh. Hvolgaard, Vestergade, 50 år. — 22. Fru lærer Andersen, Lundenæs, 60 år.

AKTIESELSKABET

VARDE BANK

STIFTET 1872

Bankens egenkapital ca. 27 millioner kroner

tjener til sikkerhed for ethvert indskud

SKJERN AFDELING

ETABL. 1903

TELEFON 17

— den moderne bank med de gamle traditioner!

April: 1. Handelsmand Thorv. Pedersen, Borrisvej, 50 år. — 2. Fru Karen Nicolaisen, Chr. Hansensvej, 60 år. — 3. Fru Marlene Sønnergaard, Chr. Hansensvej, 75 år. — 6. Husmand Chr. Iversen, Anum, 60 år. — 8. Gdr. Andreas Helsager, Marup, 70 år. — 9. Købm. fru Esther Pedersen, »Elna«, Bredgade, 50 år. — 11. Bogholder O. Hübertz Knudsen, Grønnegade, 50 år. — 22. Vulkanisør Pedersen, Holstebrovej, 60 år. — 22. Fru Poulina Jeppesen, Marup, 70 år. — 25. Fru Marie Kirkegaard, Bredgade, 70 år. — 27. Husejer Mads Rind, Holstebrovej, 80 år. — 27. Fru Sofie Horskjær, Østergade, 60 år. — 27. Fru Kirk Knudsen, Mellemgade, 75 år.

Maj: 1. Handelsmand Eskild Kirkegaard, Bredgade, 85 år. — 2. Fru Mette Christensen, Enghavevej, 70 år. — 2. Fru Karen Plouborg, Klostervej, 50 år. — 11. Fru Karen Madsen, Nygade, 70 år. — 11. Finmekaniker Jens Kristoffersen, Storegade, 70 år. — 12. Pens. Astrid Vinge, Nylandsvej, 70 år. — 12. Fru Nicolaj Pedersen, Nygade, 80 år. — 20. Grosserer K. Fabricius Poulsen, Storegade, 50 år. — 31. Fru Marie Christensen, Chr. Hansensvej, 60 år. — 31. Fru kordegn Ellen Kousgaard, Pilealle, 50 år. — 31. Jacob P. Mikkelsen, Lindealle, 85 år.

Juni: 1. Fru Marie Larsen, Skolegade, 70 år. — 3. Snedker Chr. Risvig, Nylandsvej, 80 år. 3. Ekstraarb. v. DSB Knud Bæktoft Sørensen, Vendersgade, 50 år. — 6. Fru Karen Jespersen, Storegade, 80 år. — 24. Husejer Peder Larsen, Bredgade, 85 år. — 26. Landpost Aksel Johnsen, Klostervej, 50 år. — 29. Fru skorstensfejerm. Jørgensen, Vestergade, 50 år.

Juli: 1. Fru skrædder Gotfredsen, Marupvej, 50 år. — Fru Misse Rysgaard, Missionshotellet, 60 år. — 26. Fru Helene Madsen, Kongevej, 75 år. — 29. Fru Johannes Folkesgaard, Lundevej, 70 år. — 29. Fru Ingrid Iversen, Anum, 50 år. — 30. Fru Emma Agerbo, Storegade, 60 år.

August: 5. Pens. Isse Olsen, Nylandsvej, 75 år. — 7. Fhv. gdr. Jens Clausen, Vardevej, 70 år. — 7. Maskinarb. F. Thorlund Michaelsen, Enghavevej, 50 år. — 7. Fru Anne Gren Laursen, Vestermark, 70 år. — 11. Husejer Chr. Rahbek, Løvensgade, 70 år. — 12. Fru Johanne Paggard, Old, 50 år. — 19. Fhv. murer. Carl Buusmann, De gamles Hjem, 75 år. — 27. Arbm. Hans Refstrup Pedersen, Lindevej, 50 år. — 30. Fru Anna Jensen, Vardevej, 50 år.

September: 1. Arbm. Victor Jensen, Holstebrovej, 50 år. — 3. Gdr. Jens Krogh Jensen, Borrisvej, 50 år. — 12. Blikkenslager Chr. Stokholm, Møllegade, 80 år. — 13. Pens. Kirstine Jensen, Bredgade, 75 år. — 16. Rentrice Bolette Madsen, Vestergade, 70 år. — 19. Forretningsfører Otto Olesen, Skjern Motor Co., 60 år. — 24. Overlærer Anders C. Ibov, Østre Alle, 50 år. — 24. Mælkehandler P. Markussen, Vestergade, 60 år. — 27. Husmand Gustav Johnsen, Albæk, 50 år. — 29. Fru Frands Fritze, Nørregade, 70 år.

Oktober: 2. Pens. Sofus Sørensen, Ringkøbingvej, 75 år. — 3. Nattevagt Ellen Jensen, telefoncentralen, 70 år. — 5. Fru Henny Rahbek, Albæk, 70 år. — 5. Husejer J. Møller, Enghavevej, 70 år. — 12. Fru Othilla

Kjær, Nykær, 80 år. — 13. Gross. H. P. Petersen, Præstegårdsv., 50 år. — 18. Fru Laura Jørgensen, Sønnergade, 75 år. — 20. Overinspektør J. K. Ruby, Storegade, 50 år. — 25. Fru D. Lauridsen, Solvænget, 70 år. — 30. Husejer Mads Sørensen, Grønnegade, 70 år. — 30. Ejendomsmægler Anton Laursen, Bækgårdsvej, 70 år. — 30. Fru Maren Laugesen, Nygade, 80 år.

November: 3. Overportør A. Andersen, Fredensgade, 70 år. — 4. Frisør Sv. Madsen, Vestergade, 60 år. — 5. Gdr. Herluf Siersbæk, Nørgård, 50 år. — 5. Gdr. Hans Hansen, Ganer Møllegård, 70 år. — Fru Marie Sørensen, Østre Alle, 70 år. — 25. Fru Kathrine Homann, Jernbanegade, 70 år. — 26. Fru Margrethe Christensen, Vestergade, 70 år.

De i årets løb døde

December 1960: 7. Tekstilarb. Janus Jørgen Nielsen, Skovbrynet, 59 år. — 13. Fhv. vognm. Mads Peder Christiansen, Marupvej, 59 år. — 15. Fhv. træskomand Mads Thomas Madsen Holm, De gamles Hjem, 72 år. — 21. Fhv. hotelejer Ole Andreas Olesen, Vardevej, 84 år.

Januar 1961: 1. Fhv. murer. Henrik Henriksen, De gamles Hjem, 86 år. — 4. Fhv. gdr. Mikkel Kristensen, Langagervej, 71 år. — 5. Pens. viceskoleinspektør Dususius Petrus Andreasen, Østervang, 70 år. — 26. Fhv. teglm. Georg Thor Felix Christoffersen, Holstebro, tidl. Skjern, 79 år. — 29. Fhv. lagerforv. Marius Vilhelm Madsen,

Bredgade, 35 år. — 30. Arbm. Johs. Lauridsens hustru, Laura Johanne f. Dideriksen, Nygade, 68 år.

Juli: 18. Enke efter kinamissionær Emil

Jensen, Johanne Hemmingine f. Hemmingen, Anlægsvej, 82 år. — 23. Enke efter karetm. Hans Peter Rasmussen, Maren f. Kristensen, De gamles Hjem, 98 år.

August: 2. Pens. Peder Villum Bjergs hustru Birgitte Larsine f. Larsen, Mellemgade, 73 år. — 11. Pens. overbanem. Alfred Casper Lütken hustru Rebekka f. Schroll, Kjærs Alle, 65 år.

September: 5. Bogholder frk. Ida Margrethe Markussen (d. af enkefru, Julie M.), Jernbanegade, 48 år. — 8. Arbm. Chr. Herman Hansens hustru, Ane Marie Petrine f. Gahner, Vestergade, 69 år. — 14. Fhv. arbm. Karl Martin Rasmussen, Vestergade, 69 år. — 20. Fhv. vejfmd. Viggo Johan Sørensens hustru Gjertrud Kathrine f. Jensen, 82 år. — 24. Fhv. arbm. Jens Peder Nielsen, Engsiggade, 60 år. — 30. Bødkerm. Christensens hustru, Annine f. Nielsen, Bredgade, 65 år.

Oktober: 8. Slagteriær. Harry Enevoldsens hustru, Betty Kirstine f. Larsen, Skovbrynet, 30 år. — 25. Rentrice Mette Cathrine Nielsen, Nygade, 79 år. — 30. Enke efter togf. Jørgen Bruun, Ane Margrethe Cathrine f. Andersen, Ahvile.

November: 4. Økonoma på Haslev Håndværkerhøjskole Ciciliane Vestergaard, d. af afd. malerm. Lauge V., Nygade, 71 år. — 7. Skrædderm. Niels Kristian Jensen, Nygade, 82 år. — 9. Diakon Ole Jensen, Daugaard, Ahvile, 45 år. — 9. Fhv. husmand Karl Frederik Nielsen Dam, Marupvej, 67 år. — 13. Enke efter købm. og gdr. Peder Ganer, Thomine Jensine f. Sylvestersen, De gamles Hjem, 84 år. — 20. Fhv. husbestyrerinde frk. Margrethe Christensen (Gahner), Ahvile, 88 år.

Bredgade, 76 år. — 30. Enke efter bagerm. Hans Jensen, Else Marie f. Mikkelsen, Bredgade, 77 år.

Februar: 10. Fhv. gdr. Anders Elkjær Christensen (Gahner), Bredgade, 72 år.

Marts: 8. Fhv. skrædderm. Anders Jørgen Andersen Lange, Engsiggade, 83 år. — 11. Husejer Hans Møller Nielsens hustru Thora, f. Madsen, Holstebrovej, 55 år. — 12. Enke efter gdr. Chr. Sørensen, Ane Kathrine, f. Nielsen, De gamles Hjem, 78 år.

April: 7. Fhv. postpakm. Jens Anton Laursen, Pilealle, 71 år. — 12. Radioforh. Jens P. Skræddergaards hustru Inger Bundgaard f. Thomsen, Østergade, 47 år.

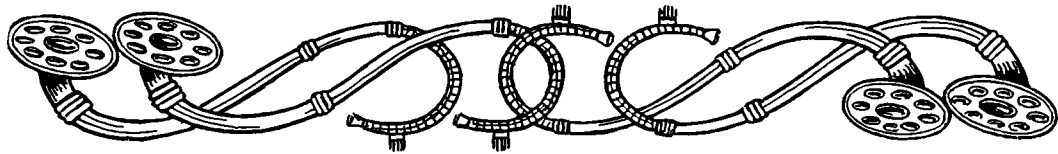
Maj: 1. Husejer Mads K. F. Andersens hustru, Jensine Vilhelmine f. Thomsen, Kongevej, 68 år. — 4. Enke efter rentier Jens Chr. Andersen, Sprine Kathrine f. Jeppesen, De gamles Hjem, 83 år. — 9. Handelsmand Herman Møller Thomsen, Vestergade, 51 år. — 29. Grosserer Jens Peter Havskov Berthelsen, Nørregade, 68 år. — 29. Pens. Filip Emil Merkelsens hustru, Ane Marie Sofie, f. Kisack, Vardevej, 82 år.

Juni: 6. fhv. gdr. og handelsmand Jens Rabjerg, Marup, 86 år. — 24. Farveh. Anders Baggesen Døjs hustru Gudrun Døj,

FØRSTE KLASSES PRODUKTER

fås daglig fra vore vogne og vort udsalg Østergade 24, telefon 276

FASTER ANDELSMEJERI

SKJERN KOMMUNALE MELLEM- OG REALSKOLE

modtager

OPLANDSELEVER

til

mellem- og realskolen

Indmeldelse til stadsskoleinspektøren

SKJERNEGNENS PRÆLIMINÆRKURSUS

2-årigt

✱

Henvendelse til

lærer Johs. Knudsen, Østre Allé 4,

tlf. 639

BYENS BRØDFABRIK

serverer hver dag for

KØBSTADEN SKJERN

udsøgt bagværk

JENS V. KROGH

Det er kvaliteten

der gør det!

Benyt Byens eneste lokale Bank

Enten det drejer sig om indskud eller lån, så kom ind og tal med os om sagen

Vi er altid rede til at yde Dem den bedst mulige betjening

Aktieselskabet SKJERN BANK

Telefon 4 og 304 — Kontorer i Borris og Troldhede